

Svarbiausi pasiekimai, veiklos ir iniciatyvos

Baltijos aplinkos forumo

Veiklos

ataskaita

2017

Saugome gamtą drauge su žmogumi!

Urie nys

ĮGYVENDINAMI PROJEKTAI.....

Meldinės nendrinukės apsauga (LIFE MAGNI DUCATUS ACROLA).....

Atvirų buveinių geros būklės palaikymo mechanizmų sukūrimas Nemuno deltos r.....

LIFE VIVA GRASS.....

Privačių žemės savininkų iniciatyva, siekianti klestinčios ir sveikos Baltijos jūros (E.....

DESIRE.....

NONHAZCITY.....

Ateities lyderiai.....

LIFE FIT FOR REACH

Žalieji viešieji farmacijos produktų pirkimai Baltijos jūros regione (GrePPP).....

TEIKTOS PASLAUGOS.....

SAVANORIŠKOS INICIATYVOS.....

Dvarčionių pieva.....

Pranešk apie skriaudžiamą gamtą.....

Gamtos lobių trasos.....

Vidur girių.....

Gamtosauga kūrybingai arba viržinis alus gelbsti tetervinus (cacarukus)

Dėstymas būsimiems gamtininkams.....

Lietuvos šimtmečiui paskyrėme kampaniją „100 dienų gamtai“.....

APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ.....

MŪSŲ POVEIKIS APLINKAI.....

2017 M. VYKDYTI PROJEKTAI.....

FINANSINĖ ATASKAITA.....

VALSTYBĖS PARAMA IR MOKESČIAI.....

AUGINAME JAUNĄ LIETUVOS KARTĄ.....

PAREMK BALTIJOS APLINKOS FORUMO VEIKLĄ.....

BEF KOMANDA.....

AKIMIRKOS IŠ KOLEKTYVO GYVENIMO.....

.....	4
.....	4
regioniniame parke	6
.....	8
Baltic rePAIR)	10
.....	11
.....	12
.....	14
.....	16
.....	18
.....	20
.....	22
.....	22
.....	23
.....	24
.....	25
.....	26
.....	27
.....	28
.....	34
.....	44
.....	46
.....	48
.....	51
.....	54
.....	56
.....	58
.....	60

„LIFE MAGNI DUCATUS ACROLA“

2016-2023 M.

Lietuvoje ir Baltarusijoje

www.meldine.lt

Meldinės nendrinukės a

**2016 METAIS PRASIDĖJUS NAUJAS MELDINĖS NENDRINUKĖS APSAUGOS PROJEKTAS
2017 M. GEROKAI PASISTŪMĖJO PIRMYN.**

Lietuvoje esančiose projekto teritorijose pradėjome buveinių atkūrimo darbus. Speciali technika šalino krūmus, nedidelius medžius ir nendres. Nors orai nelepino, turima patirtis leido greitai mobilizuoti pajėgas ir sėkmingai sutvarkyti 110 ha teritoriją.

Drevernoje įsigijome apleistą fermą, kurioje jau netolimoje ateityje įsikurs biomasės perdirbimo cechas, utilizuojantis žolę iš meldinės nendrinukės namų.

Taip pat intensyviai vyko parengiamosios veiklos: rengėme projekto pažangą vertinančią monitoringo programą, pradėjome rinkti mokslinius duomenis apie teritorijų būklę, rengėme gamtotvarkos planus projekto teritorijoms, juos aptarėme su vietos ūkininkais, parengėme preliminarią Šyšos ir Sausgalvių polderių vandens lygio reguliavimo studiją, ruošėmės meldinės nendrinukės perkėlimui.

Mums pavyko suburti solidžią tarptautinę patarėjų tarybą (angl. Scientific Advisory Board). Kurioje – atstovai iš Tarptautinės meldinės nendrinukės apsaugos grupės, Lenkijos paukščių apsaugos draugijos, Kembridžo ir Greifsvaldo universitetų. Susitikome su šiais ekspertais aptarti meldinių nendrinukių perkėlimo metodologijos. Gavome daugybę patarimų ir rekomendacijų.

BALTARUSIJOJE

Šis projektas – vienas iš nedaugelio projektų, kai Europos Sąjungos (toliau – ES) LIFE programa finansuoja veiklas už ES teritorijos ribų, ir pirmas toks projektas Baltarusijoje. Natūralu, jog susiduriame su tam tikrais administraciniais iššūkiais, pavyzdžiui, Baltarusijoje reikia projektą registruoti net keliose skirtingose ministerijose. Ši procedūra gerokai užsitęsė, kol metų pabaigoje ji sėkmingai baigta.

2017 metų pabaigoje mus pasiekė Europos Komisijos laiškas, kuriame puikiai įvertintas pirmasis meldinės nendrinukės apsaugos projektas „Baltiškoji meldinė nendrinukė“ ir jo metu pasiekti rezultatai.

„ <...> I am also pleased to learn that the project has been successfully implemented; even exceeding the project outputs planned in the Grant Agreement for the restoration and communication activities. Thank you for submitting a good and comprehensive After-LIFE Conservation Plan, covering all aspects of after-LIFE management and monitoring. The Plan confirms that project beneficiaries have taken the responsibility for following up the activities started in the project. <...>”

Jean-Claude MERCIOL, the Head of LIFE Programme Unit

psauga

Subūrėme meldinės nendrinukės savanorių komandą, kuri padėjo informuoti Nemuno deltos ūkininkus apie jų laukuose perinčias meldines nendrinukes, derėtis su jais, vykdyti augalijos monitoringą ir kitas veikas.

Organizavome tradicines meldinių nendrinukių sutiktuves. Išleidome projekto lankstuką, trumpus leidinius apie 2 projekto teritorijas, meldinės nendrinukės knygelės vaikams antrą leidimą, vertimus į rusų bei anglų kalbas.

**Ūkininkams, savo laukuose
globojantiems meldinę
nendrinukę, įteikėme
specialias vėliavas**

„ATVIRŲ BUVEINIŲ GEROS BŪKLĖS PALAIKYMO MECHANIZMŲ SUKŪRIMAS NEMUNO DELTOS REGIONINIAME PARKE“

2014-2017 M.
Lietuvoje

2017 metais sėkmingai užbaigėme šią iniciatyvą. Platinome parengtus 38 trumpus leidinius apie saugotinas paukščių rūšis, išskirtinius objektus bei darnų ūkininkavimą, surengėme projekto rezultatų pristatymo renginį Nemuno deltoje.

www.bef.lt

38 leidiniai

s k a i t y k

„LIFE VIVA GRASS“

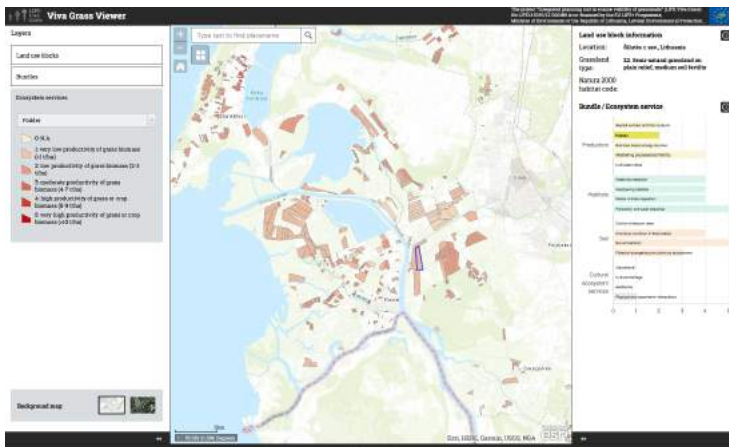
2014-2018 M.

Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje

www.vivagrass.eu

Projekto komanda visus metus aktyviai dirbo ties pagrindiniu projekto tikslu – integruotos planavimo priemonės (IPP) tobulinimu. Buvo pildomas ir atnaujinamas priemonės funkcionalumas, renkami nauji papildomi duomenys. Šiuo metu visuomenė jau gali susipažinti su viešai prieinama bandomąja priemonės dalimi, kurioje gali pamatyti, kaip buvo įvertintos pievų ekosisteminės paslaugos pavyzdinėse projekto teritorijose. Artimiausiu metu planuojama atnaujinti duomenis, o, Lietuvos atveju, įvertinti visos Lietuvos teritorijos pievų plotus.

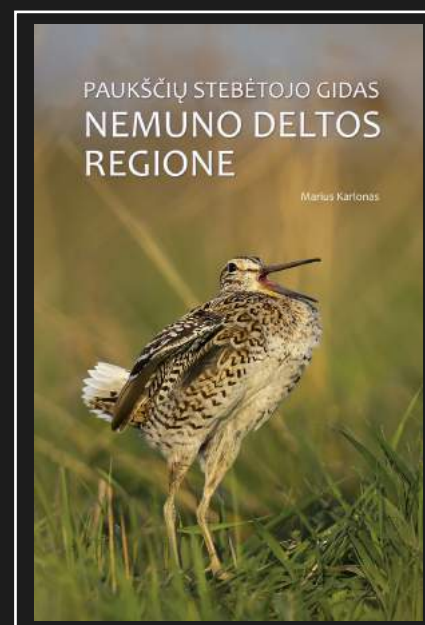
2017 m. gegužės mėn. projektas organizavo trečiąjį tarptautinį seminarą ekosisteminių paslaugų tematika skambiu pavadinimu COSTING THE EARTH. Seminaras vyko Taline, Estijoje. Jo dalyviai pristatė savo šalių pavyzdžius ir diskutavo, kaip ekosisteminių paslaugų koncepcija galėtų būti naudojama praktinių sprendimų priėmimo. Seminare dalyvavo apie 100 įvairių sričių ekspertų.

Paukščių stebėjimo gidas

Norėdami žmonėms suteikti galimybę dar labiau pažinti specifinę pievų teikiamą ekosistemines paslaugas – galimybę stebėti paukščius – bei paskatinti gamtinį turizmą, kartu su projekto partnere Šilutės rajono savivaldybe išleidome pirmąjį Lietuvoje paukščių stebėjimo gidą „Paukščių stebėjimo gidas Nemuno deltos regione“. Vos išleista, knyga susilaukė didžiulio populiarumo.

Svarbi projekto dalis – projekto veiklų viešinimas ir ekosisteminių paslaugų koncepcijos pristatymas plačiajai visuomenei. Tai buvo daroma organizuojamose lankytojų dienose visose projekto teritorijose Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Smagu paminėti, kad į Lietuvoje organizuojamas lankytojų dienas susirenka ypač daug žmonių pvz., vien Ventės rąge rudenį organizuotose paukščių palydose sudalyvavo apie 150 žmonių, kurie taip pat dalyvavo interaktyviuose ekosisteminių paslaugų pažinimo ir vertinimo žaidimuose.

„BALTIC rePAIR” - 1 ETAPAS
2017 M.
Lietuvoje ir Švedijoje

2017 m. Baltijos aplinkos forumas dalyvavo projekto „Baltic rePAIR” paraiškos ruošimo pirmame etape. Projekto tikslas – pakartoti ir pritaikyti sėkmingą Tullstorp iniciatyvos (Švedijos ūkininkų iniciatyva atkurti upių tėkmes ir šlapynes) modelį kitose pietinės Švedijos vietovėse ir keturiose Baltijos valstybėse: Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje ir Lenkijoje, inicijuojant 4-5 naujas ūkininkų asociacijas, kurios sietų šlapynių atkūrimą su maistinių medžiagų nuotėkio į Baltijos jūrą mažinimu.

„DESIRE“

2017-2018 M.

Lietuvoje, Lenkijoje ir Vokietijoje

2017 m. Baltijos aplinkos forumas pradėjo įgyvendinti parengiamąjį (angl. SEED money) projektą „Darnios šlapynių valdymo sistemos sukūrimas atkuriant durpynus ir panaudojant jų biomasę Nemuno upės baseino rajone, siekiant pagerinti vandens kokybę Baltijos jūroje“.

Kadangi tai – parengiamojo pobūdžio projektas, jo galutinis tikslas – parengti pilną norimos įgyvendinti idėjos aprašymą ir paraišką jos įgyvendinimui. Mūsų idėja – atkurti durpynų savybę filtruoti vandens nuotėkį ir nusodinti maistines medžiagas, kol jos nepasiekė Nemuno arba jo intakų. Durpynų su atkurtu hidrologiniu režimu gebėjimas pašalinti maistines medžiagas iš vandens tėkmių būtų sustiprintas juos šienaujant ir pašalinant iš jų daug maisto medžiagų sukaupusią biomasę. Toks ūkininkavimo šlapynėse būdas angliškai vadinamas „paludiculture“ terminu. Taigi, durpynai su atkurtu hidrologiniu režimu veiktų kaip šlapynės-buferinės zonos, o nušienautą biomasę būtų galima panaudoti kaip statybinę medžiagą pakratų ar biokuro gamybai.

 Interreg
Baltic Sea Region

„NONHAZCITY“

2016-2019 M.

Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Vokietijoje ir Švedijoje

www.pagalvok.lt

SAUGESNI PRODUKTAI, Š

PERNAI STARTAVĘS „INTERREG BALTIC SEA REGION“ PROGRAMOS FINANSUOJAMAS PROJEKTAS „INOVATYVŪS VALDYMO SPRENDIMAI, SIEKIANČI SUMAŽINTI PAVOJINGŲ MEDŽIAGŲ PATEKIMĄ Į APLINKĄ IR JŲ POVEIKĮ EKOSISTEMOMS IR ŽMONIŲ SVEIKATAI BALTIJOS JŪROS REGIONO MIESTUOSE“ ARBA TRUMPIAU – „NONHAZCITY“ – 2017 M. ĮSIBĖGĖJO.

2017 m. „NonHazCity“ partneriai ir įvairių savivaldybių, su cheminėmis medžiagomis dirbančių ir kitų susijusių organizacijų atstovai surinko į tarptautinį seminarą Turku mieste, kur dalinosi gerąja patirtimi ir aptarė šios srities iššūkius.

Projekto puslapyje Pagalvok.lt lietuvių kalba per metus pasirodė net 23 nauji straipsniai įvairiomis temomis. Juose pasakojome apie pavojingas chemines medžiagas ir kaip jų išvengti, kvietėme į organizuojamus renginius. Projektas aktyviai veikė ir socialiniame tinkle „Facebook“. Puslapis „Pagalvok, kai perki“ 2017 m. peržengė 800 sekėjų ribą bei susilaukė daug dėmesio žiniasklaidos kanaluose.

Projektas jungia net 18 partnerių iš Baltijos jūros regiono. Projekte dalyvaujančiose Lietuvos savivaldybėse – Kauno ir Šilalės

rajonuose prasidėjo intensyvios veiklos. Projektas buvo pristatytas abiejų rajonų gyventojų šventėse.

Vienas svarbiausių projekto darbų 2017 metais – baigta projekto pradžioje paimtų nuotekų mėginių analizė. Ji atskleidė cheminių medžiagų situaciją įvairiose savivaldybių vietose. Tyrimai parodė, jog pavojingų cheminių medžiagų, tokių kaip bisfenolis A ar ftalatai, yra beveik visuose paimtuose mėginiuose. Taršos šaltiniai tampa ne tik pramonės atstovai, bet ir gyventojai – ženklūs kiekiai pavojingų medžiagų atkeliauja iš gyvenamųjų teritorijų.

Atsižvelgiant į atliktus tyrimus pradėtos įvairios veiklos, kuriomis siekiama sumažinti pavojingų cheminių medžiagų

ŠVARESNIŠ MIESTAS!

projekte dalyvaujančiose savivaldybėse. Pradėti rengti mokymai savivaldybių darbuotojams ir joms priklausančių įmonių atstovams, taip pat ir vietiniam verslui. Itin didelio susidomėjimo susilaukė mokymai kirpėjams ir kitiems grožio specialistams. Prieš mokymus buvo išleistas specialus leidinys – atmintinė kirpėjams – kurioje specialistai gali rasti visa reikiamą informaciją apie pavojingas chemines medžiagas ir kaip jų išvengti. Pradėtas rengti ir specialus žurnalas gyventojams „Žalias miestas“, apie gyvenimą be pavojingų cheminių medžiagų, kuris turėtų pasirodyti jau kitų metų pradžioje.

Įmonėms ne tik rengiami mokymai jos kviečiamos ir tiesiogiai dalyvauti projekte. Bendradarbiauti sutikusios įmonės sulauks cheminių medžiagų specialistų konsultacijų kiekvienu konkrečiu atveju. Pernai užmegzti kontaktai su keliomis įmonėmis, pradėtos nagrinėti galimybės bendradarbiauti.

**Pagalvok,
kai perki**

„ATEITIES LYDERIAI“
2016-2018 M.
Lietuvoje

2017 m. įsibėgėjo darnaus verslumo skatinimo projektas „Ateities lyderiai“ („Futurepreneurs“). Baltijos aplinkos forumas ateities startuoliams Lenkijoje surengė atsakingo ir darnaus verslo mokymus, parengė dvidešimt idėjų darniam verslui, aktualių Lietuvai. Laukiame išvystytų darnių verslo idėjų 2018-aisiais.

www.futurepreneurs.eu

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Burkims

f e i s b u k e

03
May

SUNRISE VALLEY
SCIENCE AND TECHNOLOGY PARK

- internships
- job opportunities
- co-working
- business start

www.ssmtp.eu

★
LEGENDOS
★ KLUBAS ★

Cheminių medžiagų pak

2017 M. ĮSIBĖGĖJO IR DAR VIENAS SU CHEMINĖMIS MEDŽIAGOMIS SUSIJĘS PROJEKTAS „PAVOJINGŲ CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ PAKEITIMO ĮGYVENDINIMAS BALTIJOS ŠALIŲ MAŽOSE/VIDUTINĖSE IR PRAMONĖS ĮMONĖSE“.

Į projektą trijose šalyse įtrauktos keliasdešimt įmonių, norinčių rasti alternatyvų veikloje naudojamoms pavojingoms ar potencialiai pavojingoms cheminėms medžiagoms. Lietuvoje 2017 m. projekte sutiko dalyvauti vos kiek mažiau nei 20 įvairaus pobūdžio įmonių.

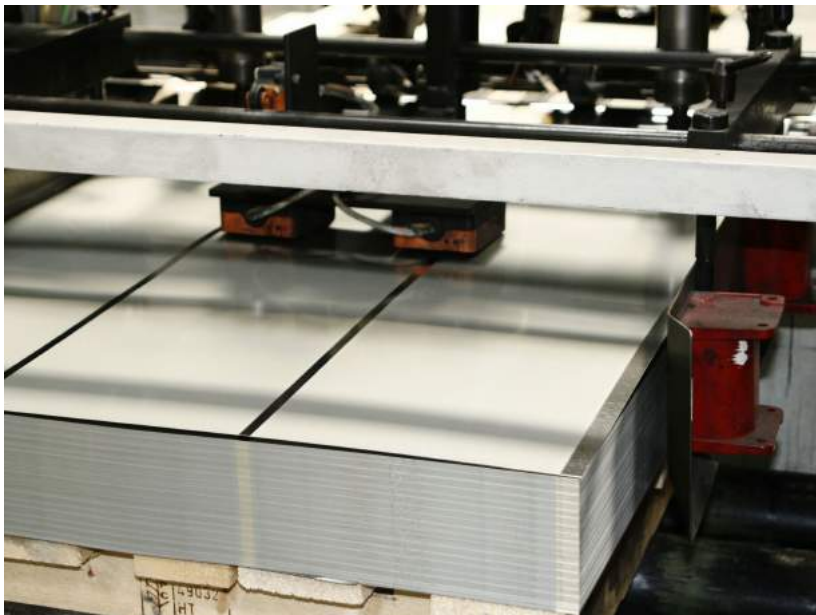
Dalis įmonių jau spėjo pasinaudoti ir projekto teikiamu finansavimu bei ištestuoti galimas alternatyvias medžiagas ar įsigyti naują įrangą, padedančią sumažinti ar visiškai išvengti pavojingų cheminių medžiagų. Pavyzdžiui, vienai būtinės chemijos priemonės gaminančiai įmonei BEF ir partnerių specialistai padėjo pakeisti gaminamų valymo priemonių sudėtis ir atsisakyti pavojingų cheminių medžiagų.

2017 m. Įgyvendinant projektą surengta keletas mokymų įmonėms apie efektyvų

cheminių medžiagų valdymą. Seminarai įmonėms rengti bendradarbiaujant ir su kitais atsakingų institucijų profesionalais – darbo saugos, cheminių medžiagų specialistais ir pan.

2018 m. planuojama rengti tęstinius mokymus įmonėms, kuriuose taip pat bus nagrinėjama efektyvaus cheminių medžiagų valdymo tematika.

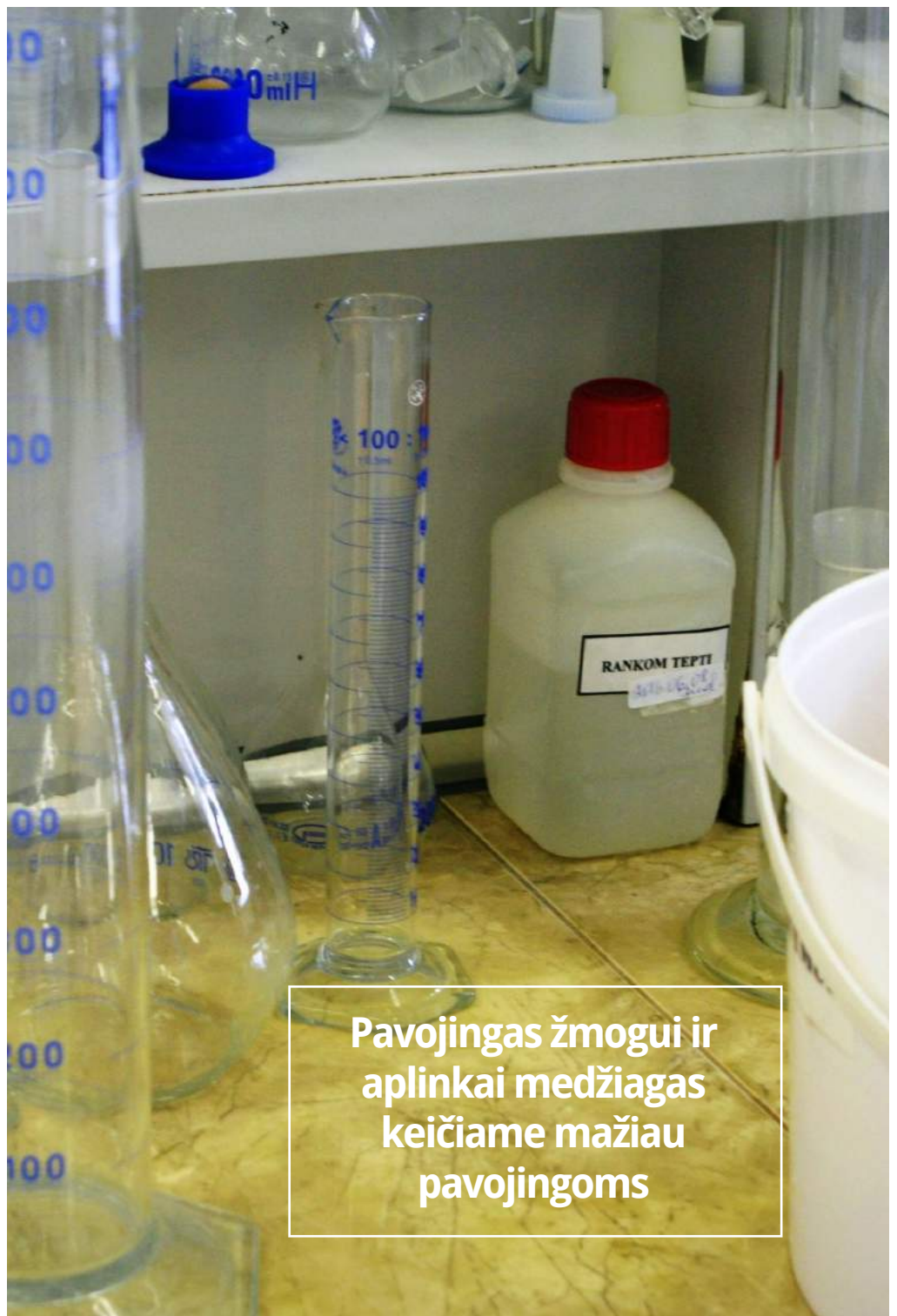
Projekto puslapis fitreach.eu/lt pasipildė nauja medžiaga: aktualiais straipsniais, sėkmingai įgyvendintų pavojingų cheminių medžiagų pakeitimų saugesnėmis alternatyvomis istorijomis, įmonėms naudingais įrankiais, tokiais kaip medžiagų inventorizacijos sąrašo pavyzdys ar skirtingas chemines medžiagas palyginti leidžiantis elektroninis įrankis „SubSelect“.

Didesnį ar mažesnį pavoingų cheminių medžiagų pakeitimą gali įgyvendinti kiekviena įmonė

keitimas

Ateityje puslapis pasipildys sėkmingų cheminių medžiagų pakeitimų, įgyvendintų projekto metu, istorijomis.

Pavoingas žmogui ir aplinkai medžiagas keičiame mažiau pavoingoms

„GrePPP“

2017-2018 M.

Lietuvoje, Švedijoje ir Vokietijoje

www.bef.lt

Pradėtas naujas ir labai aktualus tiek Lietuvai, tiek pasauliui Baltijos jūros programos Interreg parengiamasis projektas „Žalieji viešieji farmacijos produktų pirkimai Baltijos jūros regione (GrePPP)“.

Farmacijos produktai patenkantys į aplinką tampa didžiule globaline problema, į kurią vis daugiau dėmesio kreipia tiek nacionalinė, tiek tarptautinė bendruomenė. Vienas iš pagrindinių tikslų - siekti, kad globalios tiekimo grandinės, pavyzdžiui, viešųjų pirkimų pagalba, taptų darnesnės.

Vystant Darniųjų farmacijos produktų viešųjų pirkimų (angl. Sustainable Public Procurement of Pharmaceuticals (SPPP) kriterijus vietos, nacionaliniu ir globaliu lygiu labai svarbu didinti darniai gaminamų farmacijos produktų paklausą tuo pačiu mažinti išmetamų teršalų kiekį. Deja, šioje srityje trūksta koordinavimo ir bendrų veiklų tarp visų veikiančių institucijų, suinteresuotųjų ir iniciatyvų. Projekto GrePPP siekis - žengti pirmuosius žingsnius Baltijos jūros regione šios spragos užpildymui ir sukurti platformą, skirtą bendradarbiauti visiems suinteresuotiesiems darnių farmacijos produktų srityje. Ši platforma taipogi turėtų suformuluoti kriterijus, kurių pagalba būtų galima vertinti poveikį vandens aplinkai sutinkamai su ES teisės reikalavimais.

 Interreg
Baltic Sea Region

Analizė

Pirmajame projekto etape atlikta farmacijos produktų darnių viešųjų pirkimų situacijos analizė Lietuvoje, bus analizuojamos interesų grupės, bus analizuojamos interesų grupės, poreikis tolimesnėms veikloms.

Žalieji viešieji pirkimai yra labai svarbi sritis. Iki šiol mes per mažai pirkimų taikome ekologiškumo kriterijus

Drauge su Estijos atsakingo verslo konsultantais iš „SUSTINERE“ organizavome UAB Coca-Cola HBC Lietuva suinteresuotųjų šalių susitikimą dėl įmonės verslo atsakomybės ir tvarumo. Apklausėme įmonės suinteresuotuosius ir pristatėme išvadas.

Teikėme konsultacines paslaugas dėl gaminio saugos vertinimo UAB „Multimeda“.

TEIKTOS PASLAUGOS

Konsultavome pagalbos centrą (angl. European Evaluation Helpdesk for Rural Development) dėl didelės gamtinės vertės teritorijų vertinimo. Europos Kaimo plėtros programų vertinimo.

Teikėme konsultacijas rengiant paraišką LIFE programai. Šis projektas laimėjo tarptautinį konkursą ir buvo pripažintas kaip tinkamas finansuoti.

Savanoriškos iniciatyvos

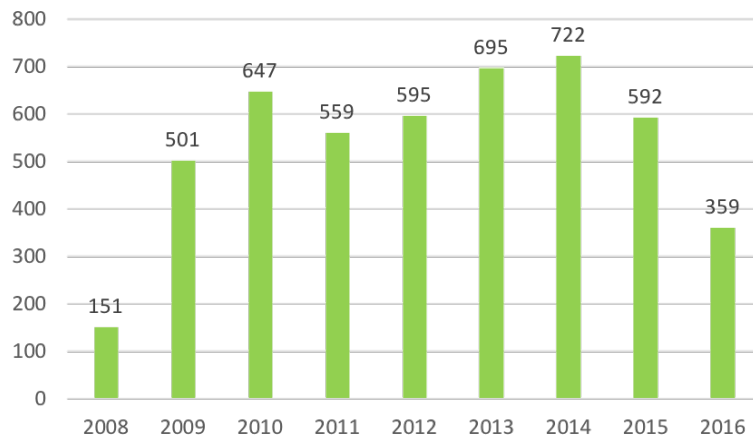

DVARČIONIŲ PIEVA

2017 m. – tai jau 9 metai, kuomet rūpinamės Vilniaus pakraštyje plytinčia ir gyvybės knibždančia Dvarčionių pieva. Ją kaip ir praėjusiais metais mums padėjo tvarkyti pažįstamas ūkininkas. Pievą ne tik tvarkėme – kartu su Vilniaus universiteto biologinės įvairovės magistro studijų studentais organizavome jos vertybių ir įdomybių pristatymo renginį visuomenei. „Kultūros nakties“ metu studentai kvietė festivalio lankytojus pasidairyti po Dvarčionių pievą ir pažinti gamtos kultūrą. Renginio metu dalyviai

ėjo į žygį, kurio metu klausėsi dr. Valerijaus Rašomavičiaus pasakojimų apie pačią Dvarčionių pievą, susipažino su jos augalija bei rūšimis, dėl kurių šią pievą saugome ir puoselėjame. Sugrįžę po žygio dalyviai galėjo vaišintis žolelių arbata, pinti vainikus arba mokytis gyvūnų pėdsekystės meno. Galiausiai visi susėdę prie laužo klausėsi pasakų apie gamtą ir žmogų, Joninių žiedo istorijos, o vėliau stebėjo šviesų šokį Dvarčionių pievoje. Didžioji dalis atėjusiųjų visą festivalio vakarą praleido Dvarčionių pievoje ir tikimės, kad sugrįš dar na kartą.

PRANEŠK APIE SKRIAUDŽIAMĄ GAMTĄ

Visuomenės, įvairių organizacijų, fondų bei savanorių dėka, ši iniciatyva veikė 9 metus. Mūsų organizacija ilgai investavo išteklius į jos palaikymą. Vis tik, 2017 m. nutarėme, kad nebegalime skirti gausybės žmogiškųjų išteklių ir nutarėme iniciatyvą nutraukti. Juolab, kad 2017 m. susidūrėme ir su techniniais iššūkiais - iniciatyvos turinio valdymo istemą sugadino virusai. Norime pasidžiaugti, jog per visą gyvavimo istoriją iniciatyva sulaukė net 4819 pranešimų. 1784 pranešimai buvo atmesti dėl neteisingai ar nepakankamai pateiktų duomenų ar dėl to, jog neatitiko iniciatyvos tematikos.

Tokių pranešimų autorius nukreipėme į atitinkamas institucijas, kur jie sulauktų tinkamo atsakymo. Iš likusių 3035 pranešimų, mums su įvairių institucijų pagalba pavyko išspręsti net 1644 (54 %) ir tuo pradžiuginti mūsų pranešėjus. Tikimės, kad iniciatyvos uždarymas bus dar didesne paskata patiems imtis aktyvių veiksmų sprendžiant įvairias problemas be tarpininkų pagalbos.

Savanoriškos iniciatyvos

GAMTOS LOBIŲ TRASOS

Trečius metus palaikėme bei rūpinomės unikaliomis gamtos lobių paieškų trasomis Žemaitijos nacionaliniame bei Verkių regioniniame parkuose. 2017 metais Plokštinės gamtos lobių ieškojo 58 žmonės. Verkių gamtos lobių trasos lankytojų neskaičiavome. Nors lankytojai vis dar skambina ir teiraujasi, vertėtų pripažinti, kad trasų populiarumas mažėja. Norint palaikyti didelį žmonių susidomėjimą turėtume skirti daugiau savo laiko viešinant šias trasas.

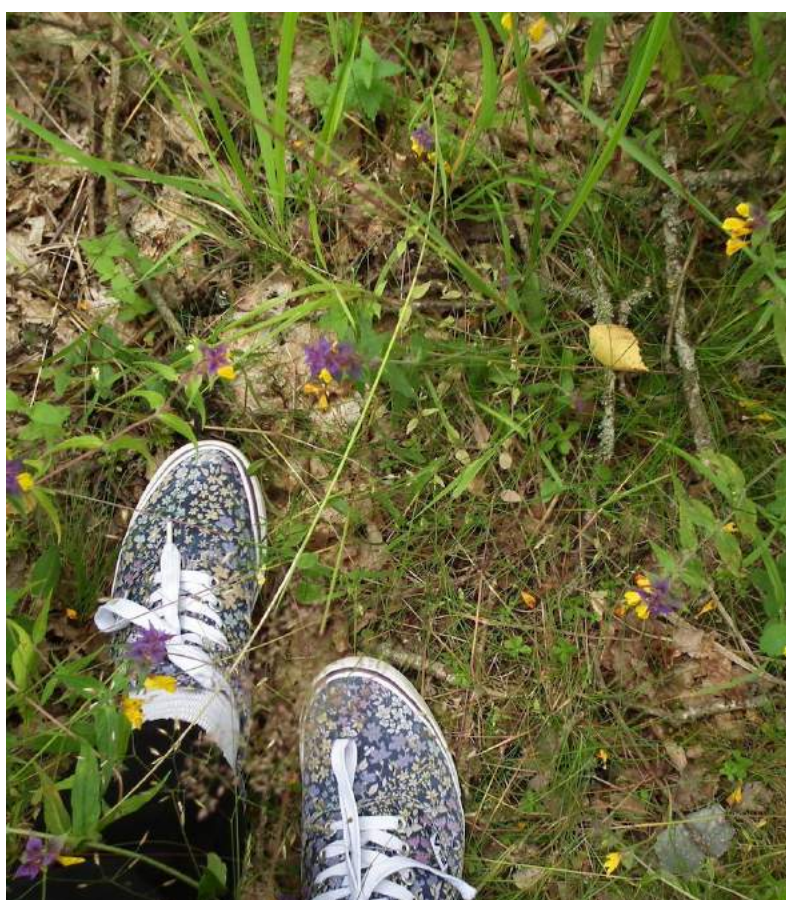
Galbūt – jas atnaujinti. Deja, ši veikla yra savanoriška, ir šiuo metu neturime tam išteklių. Kol kas jų pakanka tik trasų palaikymui ir vienkartiniam informacijos atnaujinimui. Jei tau patinka gamtos lobių trasos – kviečiame prisidėti prie jų palaikymo bent simboliškai parama,

Net neabejojame, jog įsibuvimas gamtoje, asmeninių išgyvenimų ir potyrių joje turėjimas taps vis aktualesnis, nes ryšys su gamta vis mažėja. Todėl sąmoningai vis daugiau dėmesio ketiname skirti šiai sričiai.

„VIDUR GIRIŲ“

Deja, bet 2017 metais nutraukėme tris metus trukusią tradiciją ir neorganizavome festivalio gamtoje „Vidur girių“. Praėjusių metų patirtis parodė, kad savanoriškai organizuojant tokį renginį minimalaus dėmesio nepakanka, reikia skirti labai daug laiko ir, deja, jo šiemet nesugebėjome rasti. Dzūkijos nacionalinis parkas organizavo mažesnio masto renginį savarankiškai. Tikimės, kad 2018 metais galėsime vėl jus pakviesti pasidžiaugti nuostabia Dzūkijos gamta ir patirti daugybę nuotykių.

Savanoriškos iniciatyvos

GAMTOSAUGA KŪRYBINGAI ARBA VIRŽINIS ALUS GELBSTI TETERVINUS (CACARUKUS)

Tai – dar viena savanoriška iniciatyva arba būdas, kaip gamtosauginę problemą galima spręsti kūrybingai. Rugsėjį į Musteikos poligoną skinti viržių žiedų patraukė alaus Bravoro "Dundulis" ir Baltijos aplinkos forumo vyrai. „Dundulio“ bravoras verda šventinį viržinį alų. Labai nedideliais kiekiais, sezoninį, reikalaujantį daug rankų darbo. Musteikos poligono viržynuose įsikūrusi didžiausia tetervinų (cacarukų) tuokvietė Lietuvoje. Norint, jog ši tuokvietė išliktų tinkama tetervinų šokiams, viržyną reikia vis po truputį atnaujinti t.y. po nedidelį plotą šienauti ar ganyti, o nuskintus viržius geriausia pašalinti (išvešti ar suvalgyti). Džūkijos nacionaliniam parkui, kuris rūpinasi

tetervinų tuokvieta, nupjautų viržių šalinimas yra problema - iš jų nepagaminsi nei šieno ūkininkams, nei malkų kaimo žmonėms. Alaus bravoro vyrų "pasiganymas" – tikrai nebloga išeitis. Tiesa, šiemet vyko tik nedidelis bandymas, bet jei kasmet koks hektaras viržių vis kitoje vietoje bus nuskabytas, tai bus puikus būdas išsaugoti šią unikalią buveinę. "Pasiganę" tetervinų viržynuose - vyrai sugrįžo į Musteiką, pasikepė pakeliui surinktų grybų (ačiū girininkui Valdui, kad sutikus pakeliui padovanojo glėbelį baravykų!) ir vis dalinosi įspūdžiais apie kaimą, jį supančią gamtą. Vyrukai Miškinių gale pasirinko glėbį pelynų, pašienavo kraujažolių. Tai - svarbūs žolynai alui.

DĚSTYMAS BŪSIMIEMS GAMTININKAMS

2017 metais pradėjome dėstyti Vilniaus universitete, Gyvybės mokslų fakultete, būsimiems gamtosaugos specialistams – biologinės įvairovės magistrantams. Viso semestro metu studentai vykdė įvairias praktines užduotis, o kurso kulminacija tapo renginys Dvarčionių pievoje. Studentai gamtosaugos komunikacijos kursą įvertino kaip vieną geriausių viso semestro kursų.

Nuostabu matyti tiek entuziazmo ir augimo. Labai džiaugiuosi galėdama dalintis žiniomis ir patirtimi su jaunųjų gamtininkų karta. Tikiu, kad efektyvi komunikacija gali padėti išspręsti daugybę gamtosaugos problemų.

Rita Grinienė

Savanoriškos iniciatyvos

LIETUVOS ŠIMTMEČIUI PASKYRĖME KAMPANIJĄ „100 DIENŲ GAMTAI“

100 dienų gamtą mylinčius piliečius specialiame kampanijos feisbuko puslapyje raginame rašyti savo asmenines istorijas apie gamtos vertę ir jos saugojimo prasmę ir taip įgarsinti negalinčią kalbėti gamtą. Tai darėme tikėdami, jog būtent asmeniniai atradimai ir patirtys padės istorijų skaitytojams atrasti savąjį santykį su gamta, o Lietuvos šimtmetį visi pasitiksime kaip sąmoningi darnios Lietuvos piliečiai, mylintys gamtą kasdieniuose sprendimuose.

Trukmė – 100 dienų: 2017 m. lapkričio 8 d. – 2018 vasario 16 d.

Kampanijos rezultatai skaičiais:

100 istorijų
70 autorių rašė istorijas
750 patinka
785 seka
Pasiekiamumas: 10 7015
Pasidalinimai: 479
Mėgsta: 1856
Komentarai: 56

[Žiūrėti](#)

Išvalgos

Populiariausios istorijos gamtininkų arba dirbančių gamtosaugoje
Nors visi sakė, kad ilgų istorijų niekas neskaito, bet pačios populiariausios – ilgos.

Turime idėją išleisti šių istorijų knygelę. Nori prisidėti – susisiek.

[Susisiekti](#)

Kampanijos pradžią paženklinome sostinėje atsiradusiais gamtą įgarsinančiais garsiakalbiais

TOP 3

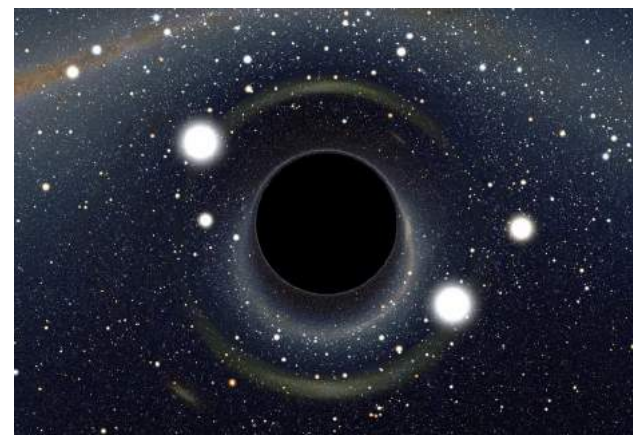
| SAVANAUDIŠKA ISTORIJA APIE JUODĄJĄ SKYLĘ

Kodėl aš saugau gamtą? Nes esu savanaudė. Noriu gyventi. Noriu, kad gyventų mano šeima, o mano būsimų vaikų nenuneštų tirptančio ledyno banga ar koks ponios Bronės uraganas. Yra tokia tiesa, žinoma gamtosaugininkams, bet mažai suvokiama kitiems – gamtai nereikia, kad ją saugotų, tai mums, žmonėms, reikia ją tausoti, kad išliktume. Išliktume kaip rūšis. Todėl gamtosaugą galėtume laikyti medicinos pagalba – kartais profilaktiška, kartais – greitąja.

Nepaisant to, kad augau gamtininko (nereiktų pamiršt ir matematikės:) šeimoje, kolekcionavau puikius pažymius iš biologijos, geografijos ir kitų gamtos mokslų, netgi buvau moksleivių gamtosauginio komiteto pirmininke suvokimas apie ryšį su gamta atėjo gerokai vėliau... Na, taip, visada žinojau, kad šiukšlinti blogai, bet čia toks paviršius...

Paauglystėje vis negalėdavau suprasti, kodėl mūsų šeima turi būt kažkokia keista – turime naudoti tą mažiau reklamuojamą, sunkiau vonios kambario nešvarumus graužiantį valiklį, jo naudoti mažiau ir dar, jei įmanoma, stengtis, kad kuo mažesni jo kiekiai patektų į kanalizaciją. Tik pamanykit – valymo įrenginiuose numirs kažkokios ten bakterijos. Pf... O tai mano brangus laikas? Vietoj to, kad dabar čia brūžinu vonios kraštą, galėčiau kokį tai filmą pažiūrėti ar su draugais į kiemą išbėgti. Susimąsto čia visokių draugiškesnių bakterijoms, bet ne paaugliams valiklių... Neįau ta juodoji unitazo ar kriauklės skylė ne viską praryja? Juk čia yr – čia nėra. Oplia!

Maždaug po dešimties metų susidūriau su kalbančia juodąja skylė. Na, ne visai tiesiogiai kalbančia. Greta į juodąją skylę dalykus teleportuojančio mygtuko lipdukas skelbė „Baltijos jūra prasideda čia“. Vat tada mano galvoje įvyko kažkoks blykstelėjimas – aaaaa, tai reiškia, kad toji juodoji skylė nėra visiškai juodoji skylė – ji nepraryja dalykų į nežinią ir nebūtį, bet nustumia juos į kitą vietą... ir iš tos vietos tie dalykai (ojezusmarija!) gali pas mane vėl sugrįžti. Aaaaa... Valiklis-unitazas-valymo įrenginiai-bakterija-dirvožemis-morka-salotos-aš ir valiklis-unitazas-Baltijos jūra-rūkyta plekšnė-aš.

Tada sužinojau daug istorijų apie juodąją skylę – kokių įdomių dalykų žmonės į ją nuleidžia, kad niekur neišgaruoja ne tik valikliai, bet ir antibiotikai, kontracepcija... jie patenka į vandenį, mokslininkų ten aptinkami ir kitais pavidalais grįžta atgal į mus. Tas pats vyksta ir su pesticidais, pavojingais chemikalais ir visais kitais dalykais, kuriuos paleidžiame į šį pasaulį. Nėra tos juodosios skylės, kuri stebuklingai viską prarytų. Mes viską pilame sau ir savo vaikams ant galvos. Aš savanaudė – noriu skėčio.

Rita Grinienė, Baltijos aplinkos forumo aplinkosaugos komunikacijos specialistė

Pasiekiamumas: **14 231**
Patinka: **82**
Pasidalinimai: **55**
Komentarai: **3**

Kažkada Užupio Respublikos prezidentas Romas pasidalino svajone - pastatyti paminklą nežinomam mokytojui. Išties, prasminga svajonė, juk svarbiausius savo mokytojus dažnai sutinki netikėtose vietose ir net ne iškart tai supranti.

Manoji istorija prasidėjo karštą 1993 m. vasarą, kuomet būdami antrakursiai atlikome biologijos studijų praktiką Rusnės saloje. Visa praktika verta atskiros istorijos - kai dėstytojas Donatas mus mokė galvoti, o dėstytojas a.a. Rimas mus mokė jausti; kai V. Kudirkos portreto akivaizdoje trypėm rokenrolą iki paryčių, o numigę valandą leisdavomės tyrinėti tvenkinių paukščių ar kurdavom dainas naktiniame griežlių skaičiavimo žygyje...

Taigi, vieną praktikos dieną išsiruošiau į Žalgirių mišką tyrinėti pelių. Tiksliau, pedagogų sumanymas buvo mokyti tyrinėjimo metodų - linija (transekta) nustatyta atstumu statoma spąstų eilė. Kitą dieną jie tikrinami, o sugautos pelės būdinamos ir matuojamos. Sudėlioju aš savo spąstų eilę šalia kelio, taip pat netoli sodybos - gal įdomesni pelėnai paklius. Išdidžiai pakėlęs galvą jaunas "mokslininkas" jau traukia atgal į bazę. Prieš pasišalinant dar atsisuku pažiūrėti ir įsiminti suslėptų spąstų viety. Žiūriu - kitame spąstų linijos gale pagyvenęs seniokas ramiausiai renkasi tuos spąstelius, į mane net nežiūrėdamas. Galvoju - koks įžūlumas ir su visu jaunojo mokslininko pasipūtimu einu link senio ketindamas jam paaiškinti apie mokslinių tyrimų svarbą, "įskelti mokslo šviesos blyksnį į tą gūdų kaimišką tamsuoliškumą". Žinos kaip mano spąstus vogti! Prisiartinu prie senolio, sveikinu: "Labas, Tėvuk!" (drąsa ir jaunatviškas įžūlumas jau beveik išgaravo). Jis man nieko neatsako... "Kodėl, dėde, mano spąstus susirenkate?" - klausiu. "O ko tu mano kirstukus gaudai?" - atsako senolis ir patraukia link tvarto. Iškart sutrikau: "iš kur tas senis gali žinoti apie kirstukus, juk jam visa sistematika apibūdinama vienu žodžiu - pelės". Seku iš paskos vis dar nežinodamas kaip man dabar reikės tuos spąstus iš jo atimti. Po truputį užsimezga pokalbis ir kuo toliau, tuo labiau suprantu, jog ši pažintis ypatinga.

Valteris - taip jis prisistato ir pradeda man pasakoti apie kirstukus. Girdi, jie labai maži ir mieli gyvūneliai, o jų šeimyna vaikštinėja draugiškai vienas kitam įsikibę į uodegą. Iškart įsivaizduoju - kaip tame multike, bezdžionėlių šeimyna iš zoologijos sodo virtine vaikščiojo po miestą (dabar taip darželių vaikai žygiuoja). Jis vis pasakoja nesustodamas man apie kirstukų gyvenimą - lyg apie savo šeimos narius (beje, tik vėliau sužinojau, jog kirstukų šeimyna būtent taip ir vaikštinėja). Prisipažįsta, jog tai skaitęs vokiškose knygose. Man dar didesnė nuostaba - iš kur tokioje klampynėje toks šviesus žmogus? Galiausiai aš atsiprašiau už spąstus ir juos atgavęs, nuleidęs jau nebeišdidžią galvą, bet laimingas viduje grįžtu į bazę. Šio nuotykiu kursiojams, man rodos nepasakojau, o įskaitą kažkaip išlaikiau ir be pelių gaudymo - nebegalėjau jau jų žudyti dėl tokios beprasmybės. Tik gerokai vėliau supratau, kad tai buvo tik pirmą mano pamokos dalis...

Žymantas Morkvėnas, Baltijos apli

Pasiekiamumas: **8 974**, Patinka: **94**, Pasi

nkos forumo direktorius

idalinimai: 19, Komentarai: 4

Praėjo 20 metų. Aš jau šiokios tokios patirties įgavęs gamtininkas, Nemuno deltoje kartu su ūkininkais ir visa specialistų komanda rūpinamės meldinės nendrinukės apsauga. Fotografuodamas šį kraštą įvairiems leidiniams, kuriuose pasakojame apie gamtosaugos svarbą ir ūkininkų sugyvenimą su gamtos stichija, pastebėjau, jog neturiu gerų potvynio nuotraukų. O juk šis toks svarbus šiame regione. Sausio pradžioje, Petras praneša apie pakilusį potvynį. Aš kraunuosi daiktus ir apie trečią nakties išvažiuoju iš Vilniaus. Turiu spėti į auksinę foto valandai saulei patekėjus. Visą kelią klausau V. Pavilionienės albumo "Raudos". Kas jį girdėjo, įsivaizduos, jog melancholijos ir egzistencinių minčių tikrai netrūko. Švintant pamačiau, jog dangus nieko gero nežada, įsukau į kažkokį mišką nusnūsti valandėlei. Galiausiai ryte jau dairausi kadru tarp plačių potvynio horizontų. Na, taip, senolio Valterio sodyba, kurioje viršutinis šulinio rentinys geru pusmetriu yra jau po vandeniu, o vandens yra beveik iki šakymo, žada neeilinius kadrus. Kartu su Petru subridom į potvynio vandenį ir susiruošiau fotografuoti. Tik pradžiai reikia įsibūti - pajusti ir išgirsti aplink tyvuliuojančią stichiją...

Staiga girdžiu - aplink kažkas cypsi, įsiklausau ir girdžiu, kad tas cypsėjimas yra visur aplink mane, stovint šalia Valterio sodybos. Įsižiūrėjęs matau, jog aukštumėlėse tarp lapų šmirinėja peliniai graužikai - gelbėjasi nuo potvynio vandens ir visai nebijo žmogaus. Amo netekau pamatęs ir suvokęs, jog tas potvynis yra visiems bendra bėda, o bėdoje išnyksta baimė ir atsiranda bendrumo jausmas, vyksta sugyvenimas. Pelėnai ir kirstukai visai nebijo, šmirinėja faktiškai šalia kojų. Tokį vaizdą tik per kokį Mauglio multiką pamatysi. Atsimentat šūkį- "Tu ir aš esam vieno kraujo!". Tokioj aplinkoje jis visai kitaip skamba! Priešais mane ramiausiai plaukia vandeninis pelėnas, nusiskina žolę ir įsirėmęs tarp medžių kamienų užpakalinėmis kojytėmis - pietauja. Padarau kelis kadrus, viduje rangosi jaudulys, o aš stengiuosi išlaikyti kadro ryškumą. Galiausiai, atsitiesiu ir kartu su Petru patraukiam pas Valterį. Jis linksmi mums priima ir pakviečia vidun. Sunku aprašyti tą vaizdą, bet atsiveikinęs su Valteriu bičiuliui parašiau SMS žinutę, štai ji: "Sėdim šiandien su Valteriu Žalgiriuose, jo virtuvėje kartu su 2 šunimis, ožka su 2 prieš savaitę atvestais ožiukais ir višta. Virtuvėje gyvuliai šika ant žemės, geriam kavą iš purvinų puodukų, vanduo po truputį sunkiasi į trobą, už lango - potvynio vanduo, nors mesk meškerę ir žvejok. Ožkos lauke pasilipusios ant aukštumos rupšnoja šlapią sieną, o Valteris man vis pasakoja apie tai, kaip dabar sunku Graikijoje ir mes diskutuojam, kaip blogai graikams Europos Sąjungoje...".

Gal daug kas Valterio namuose mato netvarką. Tačiau aš pirmiausia mačiau neeilinę atjautą kitiems, savo vargų nesureikšminimą ir begalinį smalsumą Pasauliui. Ta netvarka ar ekstremaliai pakilęs vanduo kieme tik paryškina pasaulėžiūros kontrastą, parodantį, kokios menkos tos mūsų bėdos ir didelis susireikšminimas.

Važiuodamas namo prisiminiau tuos kirstukus prieš 20 metų, tądien girdėtą sugyvenimo garsą aplink Valterio namus ir tą vandeninį pelėną, graužiantį žolę įsirėmus tarp medžių kamienų. Tuomet supratau, kodėl Valteris sakė "O kodėl tu gaudai MANO kirstukus?".

Valteris per kiekvieną potvynį patiria tai, ką Nojus patyrė statydamas arką ir gelbėdamas gyvūniją nuo pražūties. Ir žodis "(gamtos) šeimninkas" visgi yra kilęs nuo žodžio "šeima", kuris savo prasme yra visai skirtingas nuo žodžio "valdytojas". Man tai yra visa sugyvenimo su gamta esmė.

Aš visą gyvenimą (gerai, pirmaisiais gyvenimo metais labiau rūpėjo motinos krūtis) domėjausi gyvąja gamta, bet negaliu pasakyti, kad labai jau giliai. Mane žavėjo vandenių gyvenimas ir negailėdamas jėgų tįsiau kibirus vandens į baleiką prie tvarto, gaudydavau iš upelio visokias dusias, buožgalvius, laumžirgių lervas, blakes, moliuskus ir leisdavau į savo baleikariumą. Valandų valandas stebėdavau jų gyvenimą, kol ten vanduo nesupūdavo ir visi gyviai neišsibėgiodavo, tada vėl viskas iš pradžių. Vėliau rinkau vabzdžių kolekcijas, preparavau peles (po geros žarnų turinio čiurkšlės į veidą šitą britkų užsiėmimą teko mest, bet ir supratau, kad virtuvinis peilis nėra skalpelis). Tada likau prie paukščių - lizdų ieškojimai, stebėjimai, žiedavimai. Pasiskaitai, kad kregždės miega nendrynuose, ir varlinėji vienas tamsoje su valtele po Talšutkę, ieškodamas adatos nendryne (ir rasdavau). Vėliau universitete tik pradėjo vertis žinių vartai ir dar dabar tebesiveria. Gal dabar veriasi net smarkiau, nes prieš papasakodamas žmonėms kokį nors menkutį faktą, pats turi viską puikiai išmanyti. Kaip aš vaikystėj suvokdavau gamtosaugą: nelaužyt medelių, maitinti gyvūnėlius žiemą, kelti inkiliukus, nešiukšlinti ir daugmaž viskas. Augant pasaulio pažinimas plėtėjo, o su juo ir supratimas, kad tos primityvios gamtosauginės žinios daugumos galvose taip ir lieka nepakitusios. Universitetas išmokė, kad reikia žiūrėti plačiau, kad reikia matyti ne tik paskirus elementus, bet ir visumą, suvokti ryšius. Žmonės augo su mintimi, kad gamta visų namai (bent jau tiek, nes prieš šimtmetį gamta buvo žmogaus priešas, kurį reikia nukariauti) ir elgėsi kaip savo namuose arba savo tvartuose (girdėtos savokos "medžioklės, miškų ūkiai"?), vieni padoriau, kiti ne visai. Gyvosios gamtos suskirstymas į naudingus ir žalingus žmogui ir jo aplinkai padarus niekur nedingo. Gerieji globojami, blogiečiai naikinami. Ir tas gėrio-blogio kultas giliai įsišaknijęs ir gajus. Žolės yra piktžolės arba vaistažolės (dar yra kvietkai mergikei, bet čia nesiskaito). Paukščiai geručiai, kuriuos reikia mylėti, nes jie: gražūs (gulbė), nacionaliniai (gandras), mieli (zylutė), o visokie vanagai, varnos ir špokai (špokas geras pavasarį, bo prie inkilo gražiai čirškia, o vasarą ans parazitas visas uogas nulesa) nu tik nuostolį neša. Iš žvėrių: kiškutis, stirnutė yra mieli ir faini - juos globojam, šernas - skanus, jų priveisiam begalybę, stumbras - išnykęs Lietuvos simbolis - užveisiam, nutrypė vieno ūkininko laukus - niekam jis čia nereikalingas, naikinam, vilkas ir lapė yra baisūs plėšrūnai (ok, lapė dabar ant populiarumo bangos, tai su ja galima ir švelniau) ir niekam jie čia nereikalingi, t.y. viskas matuojama pagal ganėtinai primityvų ir kvailą naudingumo kriterijų ir net nelabai stengiamasi tą situaciją taisyti. Kai mokyklose pasakau vaikams, kad nėra nė vieno blogo ir nereikalingo padaro gamtoje, jie į mane žiūri nesuprasdami, apie ką aš kalbu. Juk gyvūno gerovės indeksas yra atvirkščiai proporcingas skausmui, kurį tas gyvis gali sukelti. O dar tos visos racionalios ir neracionalios baimės, dažniausiai kylančios iš atgyvenusių mitų, bobučių pasakų (bobutės čia ne prie ko, jų bobutės tą patį porino) ir iš žinių trūkumo.

O kol žmogus bijo kad ir vilko, jis tikrai nesidomės, kodėl tas vilkas toks svarbus, kodėl jis privalo kartu sugyventi, juk paprasčiau tiesiog jo atsikratyti. Nebus vilko - nebus baimės, nebus problemų. Ir vilkas tik vienas iš pavyzdžių.

Turbūt nereikia aiškinti, kad didžiausia bėda yra kišimasis į gamtą. O jis eina koja kojon su civilizacija ir jo nesustabdyti. Mes atimam žemes, jas alinam, paverčiam monokultūrų plantacijomis, užgrobiame naujas. Norėdami didesnių derlių pilam daugiau trąšų, nesusimąstydami, kad tai keliskart greičiau sendina mūsų ežerus ir upes. Naikinam brandžias ekosistemas ir džiaugiamės atsodintais jaunuolynais, kuriuose pusė padarų gyvent galės tik po keleto dešimtmečių (o kur jiems dabar dingti, glaustis mažytėse kertinėse buveinėse?). Mes matom

tik sau po kojomis, o kas yra ne mūsų regėjimo lauke, tai ir kažkaip neskauda.

Bet kartais, dažniausiai žiemą, musyse pabunda noras padėti žvėreliams ir paukšteliams ir lekiam miškan ar prie upės, prisikrovę dažniausiai jau pagedusių gėrybių, puošiam eglutes mandarinais bei kitomis nacionalinėmis daržovėmis, tukinam antis irgi gulbes batonu už 0.77 EUR su nuolaida ir jaučiamės atlikę puikų darbą. Nes kas kitas, jei ne visagalis žmogus, pasirūpins mažaisiais miško broliais. Nors jiems iš mūsų tereikia tik švaraus vandens bei ramaus miško kampo ir jie bus dėkingi per amžius.

Mes bandom vaidinti herojus ir dedam pastangas į paskirų paukštelių ar žvėrelių gelbėjimą ir tokius žmones laikome didvyriais, o kvailiais apšaukiame tuos, kurie bando išsaugoti medį, kurio vertė yra milijoną kartų didesnė už bet kokio padaro, nes jis gyvybę suteikia milijonams. Bet juk medis nekraujuoja, neturi mielų akycių ir kailiuko, o dar jis gali turtą sugadinti, o jo lapai užteršti sterilią veją, na ir spragsint židinyje jo malkoms malonu juk prisiminti, kaip grūdom batoną išalkusioms ir sušalusioms gulbėms. Vat ir kol nesuprasim, kad svarbu saugoti ne padarus, o jų aplinką, ne paskiras rūšis, o visumą, vargiai ar kas keisis. Bet aš noriu, kad keistųs, todėl ir bandau pasakot, bandau šviestis ir kitus šviesti, bandau parodyti, kokia turtinga ta mūsų laukinė gamta, kiek nuostabių paslaptinių gyvių, augalų ir grybų ten slepiasi ir kad ne tai kad verta, o privalu tai išsaugoti. Viskas prasideda nuo žinių, o tada ateis ir supratimas. Šiaip manau, kad matau šviesą kažkur toli, matau, kad daugėja suprantančių, jog gamtoje mes turime būti svečiai, tie tokie gerieji svečiai, kurie elgiasi tyliai, neteršia ir laiku iš ten pasišalina.

P.S. Ateity išliks tik spalvoti paukščiai, kurie sugebės prisiderinti prie mūsų "gėrybių".

Marius Čepulis, gamtos fotografas

[Skaityti visas istorijas](#)

Pasiekiamumas: **6 875**
 Patinka: **289**
 Pasidalinimai: **71**
 Komentarai: **11**

| APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ

2017 metų pabaigoje pasirodė keletas mūsų organizacijos reputaciją žeminančių ir daug netiesos sleidžiančių straipsnių. Pateikiame išsamią informaciją, į kurią galimai suinteresuotos žiniasklaidos priemonės nekreipė dėmesio ir toliau skleidė melagingą informaciją ir faktais nepagrįstus svarstymus.

Reikšmingas faktas – susidomėjimas mūsų organizacija prasidėjo ne buvusiam mūsų kolegai K. Navickui tapus aplinkos ministru, bet po metų – jam pradėjus miškų reformą. Mūsų organizacijos veikla itin susidomėjo už šmeižtą teistas žurnalistas V. Kvedaras. Jis parengė net keletą straipsnių, kuriuose – gausu iškraipytų faktų, melo ir neįtikėčiausių interpretacijų. Pasirodė ir keletas kitų žurnalistų straipsnių, kartojančių melagingą informaciją. Detaliau jie įvardinti kituose puslapiuose esančiose lentelėse.

Vėliau pasipylė tiek minėto žurnalisto, tiek kai kurių politikų skundai įvairiausioms institucijoms, netgi – premjerui. BEF ir K. Navicko ryšius tyrė viešųjų pirkimų tarnyba (ištyrė, kad veikiama pagal teisės aktus), VTEK (nustatė, jog ministras tarnybinės etikos nepažeidė), klausimus teikė Seimo nariai, tarp jų ir Linas Balsys, kuris netgi kreipėsi į Valstybės kontrolę, nors esame privatus juridinis asmuo), Seimo Antikorupcijos komisija. Į Seimo Aplinkos apsaugos komitetą kreipėsi ir suinteresuotų asmenų grupės, susijusios su miškų reforma, o Seimo narys Kazys Starkevičius kreipėsi į Žemės ūkio ministeriją.

Tiesa, tarnybinės etikos komisija nustatė, jog BEF direktorius Ž. Morkvėnas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą. Komisija interpretavo, jog Ž. Morkvėnas (NVO vadovas) turėtų būti prilyginamas valstybės tarnautojui. Vadinasi, visų Lietuvos nevyriausybinų organizacijų, gavusių paramą iš valstybės ar savivaldybių lėšų, vadovai yra prilyginti valstybės tarnautojams ir turi deklaruoti interesus. Tai reiškia, kad praktiškai visos Lietuvos NVO yra pažeidėjos. Šis faktas liečia daugybę asmenų, tad suprasdami situacijos absurdiškumą ir galvodami, jog VTEK neįvertino įstatymo nuostatų iš esmės, mes šį sprendimą apskundėme teismui ir šiuo metu vyksta svarstymas.

Reikėtų paminėti, jog pagrindinė mūsų veikla finansuojama iš įvairių projektų. Projektus inicijuojame patys. Turėdami savą požiūrį į aplinkosaugos problemas ir idėjų, kaip jas spręsti, kuriame mūsų regionui aktualias iniciatyvas. Mūsų organizacijoje dirbantys specialistai gauna algą. Tokia situacija buvo prieš K. Navickui tapant ministru, tokia išliko ir jam juo tapus. Niekas nepasikeitė – toliau rengiame projektus ir juos įgyvendiname. Nemanome, kad mūsų buvusiam bendradarbiui tapus ministru, turėtume nutraukti savo veiklą.

Viešumoje aptarinėjami keturi skirtingose stadijose esantys LIFE programos projektai (nors dalyvaujame ir kitų finansinių mechanizmų projektuose) – komunikacijos projektas „Gamta yra gyvenimas“ (Nature is LIFE), projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, meldinės nendrinukės apsaugos projektai „LIFE MagniDucatusAcrola“ bei „Baltiškoji meldinė nendrinukė“.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad LIFE programos projektus vertina Europos Komisija, tiksliau – jos deleguoti tarptautiniai ekspertai. Jie projektams skiria balus ir daugiausiai balų surinkę projektai gauna finansavimą. Kitaip tariant, vyksta tarptautinis projektų konkursas, kuriame Europos Komisija nusprendžia laimėtojus. Jokie Lietuvos politikai įtakos šiam sprendimui nedaro. Pradiniame paraiškos rengimo procese projekto koncepcija teikiama Lietuvos Aplinkos ministerijai dėl dalinio projekto finansavimo (25-35 proc.) sėkmės tarptautiniame konkurse atveju. Dalis šių koncepcijų taip ir lieka neišplėtotos iki galutinės paraiškos Europos Komisijai, dalis – pralaimi tarptautiniame konkurse ir tik keletas projektų sulaukia sėkmės. Gavus finansavimą dar kažkur pusę metų vyksta sutarčių pasirašymo procesas (kartais Europos Komisija paprašo papildomų pagrindimų, biudžeto korekcijų). Svarbu pastebėti, kad projekte numatomas biudžetas planuojamas labai tiksliai – aiškiai nurodoma, kokia suma, kam yra skiriama. Vėliau išlaidos audituojamos išorinio audito ir dar kartą tikrinamos Europos Komisijos. Taip pat svarbu pastebėti, kad paraiškos rengimo procesas yra pakankamai ilgas procesas, galintis tęstis net keletą metų.

Iki K. Navickui tampa ministru mes jau buvome įgyvendinę/ vykdėme 7 LIFE programos projektus. Projektas „Baltiškoji meldinė nendrinukė“ jau buvo pabaigtas. Tarp tuo metu įgyvendinamų projektų buvo ir viešumoje aptarinėtas kitas meldinės nendrinukės projektas „LIFE MagniDucatusAcrola“. Jis jau buvo laimėtas, dalinis Aplinkos ministerijos finansavimas skirtas, veiklos prasidėjusios.

Kitas projektas – „Gamta yra gyvenimas“ – buvo tik rengiamas (jau dabar žinome, kad šiam projektui pritrūko keleto balų, kad jis laimėtų Europos Komisijos konkursą). Į Aplinkos ministeriją kreipėmės dėl dalinio šio projekto finansavimo pagal nusistovėjusią, reglamentuotą tvarką pateikdami projekto koncepciją. Vėliau, drauge su 11 partnerių, Europos Komisijai pateikėme galutinę paraišką. Natūralu, jog paraiškos rengimo metu tiek biudžetas, tiek partnerių kiekis, tiek dalis veiklų kito. Šie tikslinimai kėlė daug klausimų V. Kvedarui, kuris į paraiškų rengimo procesą nesigilino.

Pastaruoju metu daug klausimų kelia 2018 metų pradžioje laimėtas ilgalaikis strateginis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“. Šio projekto koncepcija pradėta plėtoti dar 2016 metų pradžioje, kai Aplinkos projektų valdymo agentūra (APVA) mus ir dar keletą kitų aktyviausių aplinkosaugos NVO pakvietė diskutuoti apie tokio projekto rengimo galimybę. Tuo metu K. Navickas dar net neplanavo tapti ministru. Nuo to laiko aktyviai dalyvavome plėtojant šio projekto koncepciją, siūlant idėjas, rengiant paraišką. Taip tapome šio projekto partneriais. Visiškai natūralus procesas. Projektų partnerių pasirinkimas – ne konkursas į valstybės tarnybą ar viešasis pirkimas paslaugoms įsigyti – jokių konkursų čia nevyksta, tiesiog pasirenkamas reikiamą patirtį ir idėjų turintis partneris.

Kituose puslapiuose esančiose lentelėse identifikuojame melagingą informaciją ir nurodome teisingus faktus.

APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ

2017 09 28

„Kauno diena“

Valdas Kvedaras

„Ministro buvusiam darbdaviui - milijonai“

Iškraipyti faktai

Teigiama, jog Aplinkos ministerija nutarė atseikėti per 3,4 mln. „Komunikacijos kampanija "Natura 2000" tinklo ir gamtos apsaugos populiarinimui Baltijos šalyse, taikant ryšio su gamta koncepciją („Gamta yra gyvenimas“) įgyvendinimui.

Minima Aplinkos ministerijos paraiškai skirta suma – 3,4 mln. eurų.

Teigiama, jog ministras Kęstutis Navickas yra VŠĮ „Baltijos aplinkos forumas“ dalininkas.

Straipsnyje minima ir tuo metu motinystės atostogose buvusi Baltijos aplinkos forumo darbuotoja Goda Gudienė, aplinkos viceministro žmona, kuri neva taip pat bus „pamaloninta atseikėjus milijonus“.

Tikrosios aplinkybės

Sprendimą dėl paraiškos finansavimo iš LIFE programos priima ne Aplinkos ministerija, o Europos Komisija. Dalyvauja paraiškos iš visos Europos Sąjungos – 28 šalių, 2017 m. paraiškų gauta 629.

Aplinkos ministerijos neprašyta ir ji neskyrė tokios sumos. Buvo pateiktas prašymas daliniam finansavimui – 201 898 eurų 4 metams suplanuotoms veikloms Lietuvoje. Šį dalinį finansavimą ministerija skyrė su sąlyga, jei būtų laimėtas europinis konkursas. Finansavimas nėra didesnis nei 25 proc. visos sumos (išskirtiniais atvejais 35 proc.). Patiksliname, kad europinis konkursas vis dėlto nebuvo laimėtas, tad jokia pinigų suma iš ministerijos šiam projektui skirta nebuvo.

Vos paskirtas Aplinkos ministru K. Navickas pateikė prašymą pasitraukti iš dalininkų ir jis buvo patenkintas.

Baltijos aplinkos forume G. Gudienė straipsnio rašymo metu nedirbo jau 6 metus, mat visą tą laiką buvo motinystės atostogose ir po jų į darbą grįžti neketino (šiuo metu darbo santykiai suėjus atitinkamam laikotarpiui su G. Gudiene jau yra oficialiai nutraukti). G. Gudienės pareigos taip pat niekaip nebuvo susijusios su minimo projekto tematika, todėl jokių sąsajų būti negalėjo.

2017 10 19

„Kauno diena“

Valdas Kvedaras

„Aplinkos ministrą klampina milijonai ir interesai“

Iškraipyti faktai

Tikrosios aplinkybės

Vis kartojama apie „milijonų dalybas“, neva ministras ar valstybė BEF skirsto milijonus.

Europos Sąjungos (ES) gamtos apsaugos projektai, apie kuriuos kalbama, didžiąją dalimi finansuojami ES tiesiogiai. Jie ne tik padeda saugoti tam tikras rūšis, skatinti smulkų vietos verslą, bet ir atneša naudos valstybei – padeda įgyvendinti Lietuvos įsipareigojimus Europos Sąjungai. Projekto lėšomis ne tik kuriamos darbo vietos, perkamos paslaugos ir prekės iš Lietuvos gamintojų, bet ir per projekto įgyvendinimo metu sumokamus mokesčius (socialinio draudimo, GPM ir PVM) atgal į valstybės biudžetą grąžinama dalis valstybės skiriamo bendrojo finansavimo, kuriuo LR prisideda prie įgyvendinamų projektų, suma. Kitaip tariant, valstybės investicija (bendrojo finansavimo lėšos) į mūsų projektus grįžta su kaupu, o ką jau kalbėti apie į mūsų šalį pritraukiamas dideles ES investicijas į mūsų gamtą, pagalbą valstybinėms įstaigoms vykdyti įsipareigojimus ES aplinkosaugos srityje.

Gamtosauga ir gamtos apsaugos projektai sąmoningai apibūdinami tokiomis formuluotėmis, kaip „gamtosaugos propaganda“.

Gamtininkų bendruomenė vieningai pripažįsta, kad šiuo metu viena didžiausių gamtosaugos problemų Lietuvoje – gamtosauginis švietimas. Šiai sričiai menko valstybinio finansavimo nepakanka. Iki šiol mūsų šalyje nebuvo nė vieno didelio projekto ar iniciatyvos, kuri investuotų į gamtosauginį vaikų švietimą. Vadinti gamtosauginį švietimą „propaganda“, kai visas pasaulis atsigręžia į ryšio su gamta paieškas ir desperatiškai bando rasti būdų išsaugoti ir išpopuliarinti gamtos dovanas bei paslaugas mums, yra mažų mažiausiai keista.

Vėl klaidingai minima, jog ministras Kęstutis Navickas yra VŠĮ „Baltijos aplinkos forumas“ dalininkas.

K. Navickas – nėra BEF dalininkas. Vos paskirtas Aplinkos ministru jis pateikė prašymą pasitraukti iš dalininkų ir jis buvo patenkintas.

Straipsnyje minima ir tuo metu jau buvusi BEF darbuotoja Goda Gudienė. Teigiama, jog iš BEF tinklalapio paslaptinai dingo jos nuotrauka ir kontaktai.

Jokios paslapties čia nebuvo – oficialiai pasibaigus motinystės atostogoms G. Gudienė nutraukė darbinius santykius su BEF, todėl ir kontaktuose jos nebeliko. Tai net kelis kartus buvo pabrėžta tiek žurnalistui, tiek redakcijai, tiek Visuomenės informavimo etikos komisijai.

| APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ

Iškraipyti faktai

Klaidingai kalbama apie susitikimą Šilutėje, kuriame dalyvavo ir ministras. Tikinama, jog apie projektą, kurio rėmuose buvo vykdomas susitikimas organizatoriai neafišavo ir neva bandė nuslėpti.

Teigiama, jog kalbant apie projekto finansavimą partneriai Latvijoje žurnalistams pateikė „kiek kitokią informaciją“.

Minima, jog partneriai Latvijoje „negalėjo pakomentuoti, kodėl BAF pateikdamas paraišką Aplinkos ministerijai teigė, jog „Lietuvoje partnerių tebeieško“.

Paslaptingi „šaltiniai iš Aplinkos ministerijos“ redakcijai neva užsiminė, jog galima atsekti keistus galimus BEF ryšius su Ramūno Karbauskio vadovaujama Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, paties ministro buvusia ir esama aplinka. Atrastas ryšys tarp BEF ir R. Karbauskio bei skandalingai pagarsėjęsios Gretos Kildišienės apsilankymo vienoje komunikacijos agentūroje. Neva agentūra priklauso tinklui, o vienas iš tinkle padalinių įsikūręs ir Latvijoje, kur minėtame projekte yra numatytas kaip vienas iš projekto partnerių. V. Kvedaras čia įžvelgė dar vieną „sąmokslą teoriją“ ir įsivaizdavo, jog galbūt visa tai yra susiję. Neva agentūros padalinys Lietuvoje taip pat gali tapti projekto partneriu.

Tikrosios aplinkybės

Šis faktas – taip pat melas. Tiek kvietime į renginį, tiek jo dalyvių sąrašė buvo aiškiai įvardintas ir viešai matomas projekto pavadinimas.

Tai nėra tiesa - tiek BEF, tiek partneriai Latvijoje pateikė tokius pačius skaičius. Žurnalistui jie buvo pakartoti kelis kartus, tai atsispindi ir po klaidingo teiginio einančioje citatoje, kurioje minimi skaičiai sutampa. Žurnalistas galimai sąmoningai klaidina visuomenę pateikdamas skaičius iš dviejų skirtingų paraiškos rengimo etapų: 1) Pirmame etape Lietuvos Aplinkos ministerijai teikiama projekto koncepcija su preliminariu biudžetu 2) Antrame etape teikiama pilna, baigta paraiška Europos Komisijai su patikslintu detaliu biudžetu.

Painiojami paraiškos teikimo etapai. Pirminiame paraiškos koncepcijos teikimo ministerijai etapas skiriasi nuo galutinės paraiškos Europos Komisijai. Galutinėje paraiškoje partneriai yra aiškiai įvardijami ir keistis be EK patvirtinimo negali, tad visiškai realybės neatitinka ir straipsnio autoriaus pasvarstymas, ar su R. Karbauskiu siejama komunikacijos agentūra ateityje kartais netaps projekto partneriu Lietuvoje.

Apie šios įmonės atstovybę Lietuvoje BEF išgirdo pirmą kartą. Lygiai taip pat komunikacijos įmonės Latvijoje atstovai net ir tame pačiame straipsnyje tikino, jog apie lietuviškąjį BEF girdi pirmą kartą.

Minimoje paraiškoje jokia Lietuvos komunikacijos ar viešųjų ryšių agentūra partnerio teisėmis nedalyvavo. Vienu iš partnerių buvo agentūra Latvijoje, priklausanti dideliame tarptautiniam tinklui.

Iškraipyti faktai

Straipsnyje teigiama, jog redakcija bent tris kartus kreipėsi šį BEF direktorių Žymantą Morkvėną prašydami informacijos apie vieno projekto ataskaitą, tačiau komentaro nesulaukė.

Tikrosios aplinkybės

Tai taip pat nėra tiesa. Į kiekvieną žurnalisto prašymą buvo atsakyta. Prašėme, kad prieš tolesnius komentarus būtų ištaisyti prieš tai išspausdinti klaidingi faktai, tačiau nei žurnalistas, nei „Kauno dienos“ redakcija į tokį prašymą nereagavo.

Pateikiame originalius V. Kvedarui Ž. Morkvėno siųstus atsakymus (kalba netaisyta):

„Kaslink apie Jūsų klausiamą projektą nuorodoje pateiktoje informacijoje yra minimas prjektas kuris buvo įgyvendintas berods, 2005 m (reiktų sutikrinti su archyvais) skirtas demokratijos procesų stiprinimui trečiose šalyse dalyvaujant sprendimų susijusių su vandens išteklių valdymu priėmime. Šiame projekte mes dalinomės patirimi tarp nevyriausybinių organizacijų kaip dalyvauti upių baseinų valdymo planų rengimo procesuose, kaip užtikrinti visuomenių organizacijų balsą šalyse, kuriose stokojama demokratijos, analizavome teisinę NVO aplinką, leidome informacinius leidinius. Tačiau projekto pavadinimas, kurį kopijuojate savo laiške yra kito projekto. Matomai vykdant interneto svetainės perkėlimo darbus, pasitaikė suderinamumo klaidų, kurios archyvinėje medžiagoje taip ir nebuvo pilnai ištaisytos. Ačiū, kad atkreipėte dėmesį. Šiame projekte mes turėjome tik labai nedidelį vaidmenį - vykdėme visuomenės informavimo komponentą.

Visgi, norėčiau grįžti prie Jūsų publikacijų ir jose analizuojamos istorijos. Supraskite, mes norime bendrauti su žurnalistu (-ais), kurie nemeluoja. Todėl ir Jūsų santykis su melu mums yra svarbus. To pasekoje - laukiame Jūsų bei Jūsų atstovaujamo dienraščio redakcijos oficialaus atsakymo į mūsų skundą dėl melagingai pateikiamos informacijos, bei, atitinkamai, tikrovės neatitinkančios ir tendencingos informacijos viešo paneigimo. Svarbu šitą situaciją išrišti norint toliau tęsti dialogą.“

Atsakymas į antrąjį laišką:

„p. Kvedarai, galiu tik pasikartoti - mes matome prasmę bendrauti su žurnalistais, kurie nemeluoja. Tuo tarpu, jūs neatsakote į mano pastebėjimą dėl melagingos informacijos. Galiu tik pasikartoti - jog netaisykite informacinių srautų. Tai ką jūs rašote apie K. Navicką, mus nerūpi. Savo deklaracijose jis rašo tik apie save. Tuo tarpu, jūs skleidžiate melagingą informaciją apie mūsų organizacija - apie neva jau paskirtus milijonus, apie tai jog Navickas tampa (ir vis dar esąs) dalininku prieš pat tapdamas ministru, nors dalininku jis tapo gerokai iki rinkimų ir pan.

Todėl kol į tą melą nebus atsakyta ir nebus viešai ištaisyta melaginga informacija, mes nebendrausime jokia kita tema nei ši aprašyta jūsų istorija. Taip pat jei, geranoriškai neketinate ištaisyti savo klaidų, mes būsime priversti kreiptis į atitinkamas institucijas. Suprantu, jog jos jums nenaujiena.“

APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ

2017 11 17

„Kauno diena“

Valdas Kvedaras

„Ministras su draugais įklimpęs milijonuose?“

Iškraipyti faktai

Siekiant suklaidinti sąmoningai minimos tokios frazės, kaip „abejotini gamtosaugos projektai“.

Tikrosios aplinkybės

Neaišku, kuo remiamasi švaistomasi tokiais teiginiais. Vieno žurnalisto subjektyvi nuomonė neatspindi tikrosios situacijos. Per savo veiklos laikotarpį BEF yra įgyvendinęs gausybę skirtingų sėkmingų projektų, tarp jų ir nemažą skaičių LIFE programos projektų, kurie ne tik skaidriai pagal visus oficialius procesus ir atrankos kriterijus buvo finansuoti EK, bet ir vykdymo metu buvo kruopščiai tikrinami tiek išorinio audito, tiek EK atstovų. Visi projektai buvo įvertinti, kaip įgyvendinti sėkmingai.

Straipsnyje teigiama, jog APVA administruojamas LIFE fondas dalija milijonus.

Tai nėra tiesa. APVA neturi jokių įgaliojimų skirti LIFE programos lėšų. Kaip jau ne kartą minėta, šį finansavimą skiria Europos Komisija, vertindama projektus iš visos ES.

Bandoma ir vėl įžvelgti sąmokslo teoriją dėl projekto rengimo metu pasikeitusių finansavimo sumų. Užsikabinama už fakto, jog nuo pradinės numatytos 3,733 mln. sumos ji padidėja iki 4,097 mln. eurų.

Bet kas, nors kiek susipažinęs su projektų rengimo tvarka žino, kad egzistuoja skirtingi projekto etapai. Nieko keisto ir juo labiau įtartino, kad galutinės projekto sumos skiriasi nuo pradiniame koncepcijos etape numatytų, kai nėra įmanoma tiksliai visko apskaičiuoti.

2018 02 08

„Kauno diena“

Asta Aleksėjūnaitė

„Aplinkos ministrui – nauji smūgiai“

Iškraipyti faktai

Net ir po VTEK išvadų, jog ministras nepažeidė viešųjų ir privačiųjų interesų šiame straipsnyje ir vėl keliamas klausimas, kodėl projekto „Natūra 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ partneriu buvo pasirinktas būtent BEF.

Tikrosios aplinkybės

Dar kartą pabrėžiame, jog šio projekto koncepcija pradėta plėtoti dar 2016 m. pradžioje, kai K. Navickas dar net neplanavo tapti ministru. APVA pakvietė BEF ir keletą kitų aktyvių NVO diskutuoti apie tokio projekto rengimo galimybes. Natūralu, jog organizacija, kuri aktyviai dalyvavo projekto idėjų svarstyme ir koncepcijos ruošime ir tapo vienu iš partnerių. Projektų partnerių pasirinkimas – ne konkursas į valstybės tarnybą ar viešasis pirkimas paslaugoms įsigyti – jokių konkursų čia nevyksta, tiesiog pasirenkamas reikiamą patirtį ir idėjų turintis partneris.

2018 02 20

Delfi.lt

Jurga Tvaskienė

„Navicką vejasi nemalonūs klausimai apie vis naujus pinigus“

Iškraipyti faktai

Tikrosios aplinkybės

Teigiama, jog tapdamas ministru K. Navickas savo BEF dalį perleido įstaigos direktoriui Ž. Morkvėnui ketveriems metams, tad tai reiškia, kad baigęs ministro kadenciją K. Navickas savo ryšius su BEF atnaujins.

Šis faktas – tik subjektyvūs pasvarstymai. Nei BEF atstovai, nei ministras nežino, kokių veiksmų bus imtasi po ministro kadencijos. Apie tai jokių išankstinių susitarimų nebuvo.

Straipsnyje keliamas klausimas, kodėl projekto „Natūra 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ partneriu buvo pasirinktas būtent BEF.

Šio projekto koncepcija pradėta plėtoti dar 2016 m. pradžioje, kai K. Navickas dar net neplanavo tapti ministru. APVA pakvietė BEF ir keletą kitų aktyvių NVO diskutuoti apie tokio projekto rengimo galimybes. Natūralu, jog organizacija, kuri aktyviai dalyvavo projekto idėjų svarstyme ir koncepcijos ruošime ir tapo vienu iš partnerių. Projektų partnerių pasirinkimas – ne konkursas į valstybės tarnybą ar viešasis pirkimas paslaugoms įsigyti – jokių konkursų čia nevyksta, tiesiog pasirenkamas reikiamą patirtį ir idėjų turintis partneris.

2018 04 13

Alfa.lt

Neįvardintas autorius

„Ministrui šešėlių metusio projekto atomazga: „Baltijos aplinkos forumui“ į biudžetą teks grąžinti beveik 90 tūkst. Eurų“

Iškraipyti faktai

Tikrosios aplinkybės

Tiek straipsnio pavadinime, tiek pačiame straipsnyje sudaromas įspūdis, jog BEF dalį finansavimo teks grąžinti dėl neaiškių įtarimų ar dėl to, jog lėšos buvo paskirtos neteisėtai.

Netiesa. Sėkmingai įgyvendinus projektą buvo sutaupyta 90 tūkst. eurų, kurie privalėjo būti grąžinti pagal teisės aktuose dėl bendrojo finansavimo lėšų skyrimo numatytas projekto uždarymo procedūras. Nepriklausomas projekto auditas atliekamas dar iki teikiant galutinę projekto ataskaitą Europos Komisijai, tad sutaupytos lėšos buvo patvirtintos projekto audito. Minėtos lėšos buvo skirtos išmokėti ūkininkams išmokas. Kadangi įsigaliojo specialiosios priemonės Kaimo plėtros programoje ir nuo tada ūkininkams tiesiogiai išmokas mokėjo Europos žemės ūkio paramos fondas, Lietuvos biudžeto pinigai projekte tam nebebuvo leidžiami. Jie ir buvo grąžinti 2018 m. pradžioje – sutaupyta Lietuvos biudžeto lėšų! Verta pastebėti, kad straipsnyje aptariamą LIFE projektą „Baltiškoji meldinė nendrinukė“ tikrino Europos Komisija, patvirtinusi visas projekto išlaidas tinkamomis ir pasidžiaugusi projekto pasiektais rezultatais. Absoliučiai visų išlaidų pripažinimas tinkamomis nėra dažnas atvejis EK praktikoje ir dar kartą patvirtina, kad tai – ypatingai sėkmingas projektas.

| APIE ŽINIASKLAIDOJE PASIRODŽIUSIĄ MELAGINGĄ INFORMACIJĄ

2018 04 19

„Kauno diena“

Valdas Kvedaras

„Kaip etikos sargai ministro mundurą išvalė“

Iškraipyti faktai

Straipsnyje abejojama Valstybinės tarnybinės etikos komisijos išvadamis ir svarstoma, jog sprendimas, kad ministras nesupainiojo viešųjų ir privačiųjų interesų, yra kvestionuotinas.

Straipsnyje minimos tokios frazės, kaip „akivaizdu, kad buvęs K.Navicko darbdavys yra suinteresuotas daugiau nei 2,5 mln. eurų vertės projekto sėkme“, pateikiant tai, kaip neigiamą faktą.

Tikrosios aplinkybės

Baltijos aplinkos forumas VTEK pateikė visus faktus, kurių buvo prašoma. Tiek nuolatiniu šmeižtu užsiimantis žurnalistas V. Kvedaras, tiek į komisiją taip pat kreipęsi politikai turi teisę į komisiją kreiptis pakartotinai, jei kyla papildomų abejonių. Taip pasielgė Seimo narės Radvilė Morkūnaitė ir Ingrida Šimonytė, tačiau papildomas tyrimas po jų kreipimosi nebuvo pradėtas.

Tokie teiginiai absurdiški, mat būtų keista, jei projekto įgyvendintojai nebūtų suinteresuoti projekto įgyvendinimo sėkme ir nesiektų, kad skirtas finansavimas atsipirktų tiek projekto sėkme, tiek finansine nauda valstybei.

* * *

Mūsų poveikis aplinkai

* * *

Bet kuris žmogus ar organizacija daro vienokį ar kitokį poveikį aplinkai. Skatiname jį vertinti ir mažinti.

Kad geriau suprastumėte, koks tai kiekis, pabandykite įsivaizduoti:

- Toks kiekis anglies dvideginio tilptų į maždaug 12,8 mln. „Coca – cola“ gėrimo skardines;
- Tokį kiekį CO₂ per savo gyvenimą iškvėpia 91 metų senolis, jei per dieną suvartoja 2500kCal energijos;
- Tiek tonų CO₂ per metus į aplinką išleidžia apie 12 automobilių Lietuvoje;
- Tokį CO₂ kiekį absorbuotų 3 ha ploto šlapynė per metus (ploto atitinkmuo – 4 standartinės futbolo aikštės).

Verta pastebėti, kad 2017 m. atkūrėme apie 110 ha šlapynių. Taigi, savo poveikį aplinkai kompensavome su kaupu!

Poveikis

Jau septintus metus atliekame savo organizacijos poveikį aplinkai. Jį išreiškiame CO₂ emisijų ekvivalentu t.y. įvertiname savo indėlį prisidedant prie šiltnamio efekto ir skaičiuojame sugeneruojamų atliekų kiekį.

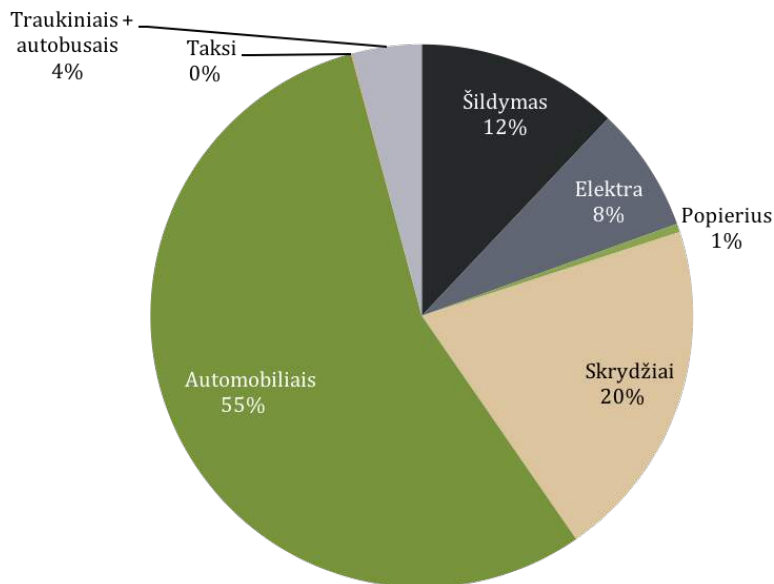
28 tonos

2017 metais mūsų CO₂ pėdsakas buvo 28 t. Tai – penktadaliu daugiau nei praėjusiais metais. Tai galima paaiškinti tuo, kad 2017 m. kolektyve dirbo 25 proc. daugiau žmonių, dalyvavome daugiau užsienio komandiruočių.

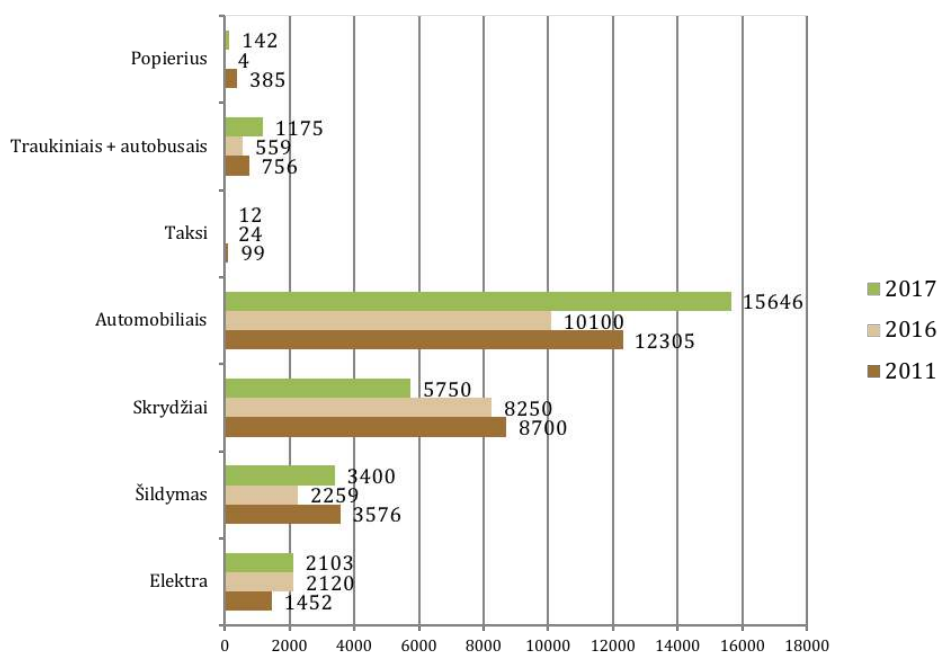
Vertėtų pasidžiaugti, kad atliekų 2017m. gerokai sumažėjo.

2017 metais teko ypatingai daug keliauti – turėjome daug susitikimų ir mokymų Lietuvoje ir Baltijos šalyse, pradėjome vykdyti monitoringus, užsienio ekspertai vyko į susitikimus pas mus. Todėl (lyginant su 2016) beveik perpus išaugo CO2 kiekis, susidaręs dėl kelionių automobiliu. Vertėtų pasidžiaugti, jog šiais metais, lyginant su 2016 – aisiais komanda mažiau skrido lėktuvu ir dažniau rinkosi kur kas ekologiškesnes keliones traukiniu ar autobusu, taip pat rečiau vykome taksi. 2017 metais elektros suvartojimas buvo šiek tiek mažesnis nei 2016 metais. Norime pasidžiaugti, kad nuo 2017 sausio 100 % elektros energijos, naudojamos biure, yra iš atsinaujinančių šaltinių. Kadangi 2017 metais žiema buvo šaltesnė, beveik trečdaliu daugiau CO2 teko šildymui.

Bendro CO2 pėdsako sudėtis

Suvalgoti ištekliai pagal CO2 kiekį, kg

Atliekos

2017 metais nerūšiuojamų atliekų išmetėme penktadaliu mažiau nei 2016 metais. Vienas darbuotojas biure per metus vidutiniškai sukūrė apie 9,3 kg nerūšiuojamų atliekų. Turint omenyje, kad darbuotojų šiais metais turėjome 25 proc. daugiau, šis kiekis lyginant su 2016 sumažėjo daugiau nei dvigubai! Kadangi 2017 metais didelės apsikuoipimo tarnos neorganizavome, popieriaus atliekų sukūrėme net 78% mažiau. Net 16 % sumažinome ir plastiko kiekį. Stiklo atliekų šiais metais sugeneravome tik 2 kg, ir tai yra 94 % mažiau, nei 2016 metais. Toks drąstiškas pokytis galėjo įvykti, nes didžiąją dalį stiklo atliekų „suvalgė“ taromatai.

2017 m. vykdyti projektai

Trukmė	Bendras biudžetas*	Finansuoja	Pavadinimas	Partneriai/ vykdytojai	Projekto svetainė
2014-2018	2 751 426 EUR	ES LIFE+ programa, Lietuvos Respublika, Latvijos Respublika, Estijos Respublika ir projekto partneriai	Integruoto planavimo įrankio sukūrimas, siekiant užtikrinti pievų biologinės įvairovės gyvybingumą (LIFE Viva Grass)	Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje (Projekto koordinatorius), Baltijos aplinkos forumas Latvijoje, Latvijos Universitetas, Cēsis savivaldybė, SOVITES ūkis, VŠĮ Otrās Majas, Baltijos aplinkos forumas Estijoje, Estijos gyvosios gamtos mokslų universitetas, Lumanda rajono savivaldybė, Kurese ūkis, Pavilnių ir Verkių regioninio parko direkcija, Dubysos regioninio parko direkcija, Šilutės rajono savivaldybė, UAB Hnit-Baltic, Aplinkosauginių spėdimų institutas	http://vivagrass.eu/
2014-2017	322 352 EUR	Europos ekonominės erdvės programa ir projekto partneriai	Atvirų buveinių geros būklės palaikymo mechanizmų sukūrimas Nemuno Deltos regioniniame parke	Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje (koordinatorius), Nemuno deltos regioninis parkas, „Bioforsk“	http://bef.lt/index.php?id=117
2015-2020	4 458 762 EUR	LIFE programa, Lietuvos Respublika, Latvijos Respublika, Estijos Respublika ir projekto partneriai	Pavojingų cheminių medžiagų pakeitimo įgyvendinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos mažose/vidutinėse ir pramonės įmonėse (LIFE FitForREACH)	Baltijos aplinkos forumas Estijoje (Projekto koordinatorius), Baltijos aplinkos forumas Lietuvoje, KTU Aplinkos inžinerijos institutas, Aplinkos apsaugos politikos centras, UAB Marijampolės pieno konserval, JSC Vakarų Metalgama, Baltijos aplinkos forumas Latvijoje, REACH pagalbos tarnyba Lietuvoje, REACH pagalbos tarnyba Latvijoje, REACH pagalbos tarnyba Estijoje, Hendrikson & Ko OÜ, Ecodesign competence centre, TENACHEM, Ltd., Henkel Makroflex AS, Epokate OÜ, Mayeri Industries AS	http://fitreach.eu/lt
2016-2019	3 541 797 EUR	Europos regioninės plėtros fondas <i>Baltijos jūros regiono Interreg programa</i> , Lietuvos respublika ir projekto partneriai	Inovatyvūs valdymo spėdimai mažinant pavojingų cheminių medžiagų emisijas miestuose Baltijos jūros regione (NonHazCity)	Stokholmo miestas (vadovaujantis partneris), Vesteroso miestas, Švedų žemės ūkio mokslų universitetas, Turku taikomųjų mokslų universitetas, Parnu miesto valdžia, Parnu vandenys, Baltijos aplinkos forumas, Estija, Rygos miestas, Baltijos aplinkos forumas, Latvija, Gdansko universitetas, Gdansko savivaldybė, Gdansko vandens ūkis, Baltijos aplinkos forumas, Lietuva, Klaipėdos regiono aplinkosaugos departamentas, Kauno rajono savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė, Taikomosios ekologijos institutas, Vokietija, Baltijos aplinkos forumas, Vokietija	http://pagalvok.lt/
2016-2021	4 097 038 EUR	LIFE programa, Lietuvos Respublika ir projekto partneriai	Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje (LIFE MagniDucatusAcrola)	Baltijos aplinkos forumas (Projekto koordinatorius), Kretingos miškų urėdija, Žuvinto biosferos rezervato direkcija, Nacionalinio mokslininkų ir gamintojų susivienijimas „Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos mokslinis–praktinis gamtinių išteklių centras“	https://www.meldine.lt/
2016-2017	104 866 EUR	ES ERASMUS+ programa ir projekto partneriai	Ateities lyderiai (Futurepreneurs)	Saulėtekio slėnio mokslo ir technologijų parkas, VU, Baltijos aplinkos forumas, VGTU, VU Verslo mokykla, VŠĮ „Versli Lietuva“, Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra, Startup.lt, Lietuvos inovacijų centras, Civitta, Pure Birds, Swedbank, Žinių ekonomikos forumas	http://futurepreneurs.eu

Trukmė	Bendras biudžetas*	Finansuoja	Pavadinimas	Partneriai/ vykdytojai	Projekto svetainė
2017-2018	6 250 €	Europos regioninės plėtros fondas, Baltijos jūros regiono programa Interreg ir projekto partneriai	Žalieji viešieji pirkimai farmacijos srityje Baltijos jūros regione (GrePPP)	Tarptautinis Stockholmo vandens institutas, IVL Svenska Miljöinstitutet, Öko-Institut e.V., Suomen ympäristökeskus SYKE, Baltijos aplinkos forumas	http://bef.lt/index.php?id=153
2017-2018	10 701 €	Europos regioninės plėtros fondas, Baltijos jūros regiono programa „Interreg“ ir projekto partneriai	Darnios šlapynių valdymo sistemos sukūrimas, atkuriant durpynus ir panaudojant jų biomasę Nemuno upės baseino rajone, siekiant pagerinti vandens kokybę Baltijos jūroje	Greifswaldo universitetas, Lenkijos paukščių apsaugos draugija, Baltijos aplinkos forumas, Michael Succow fondas	-
2017	19 000 € (177000 SEK)	WWF Švedijoje (Stiftelsen Världsnaturfond en WWF)	Privačių žemės savininkų iniciatyva, siekianti klestinčios ir sveikos Baltijos jūros	Baltijos aplinkos forumas, Sylvén GmbH	-

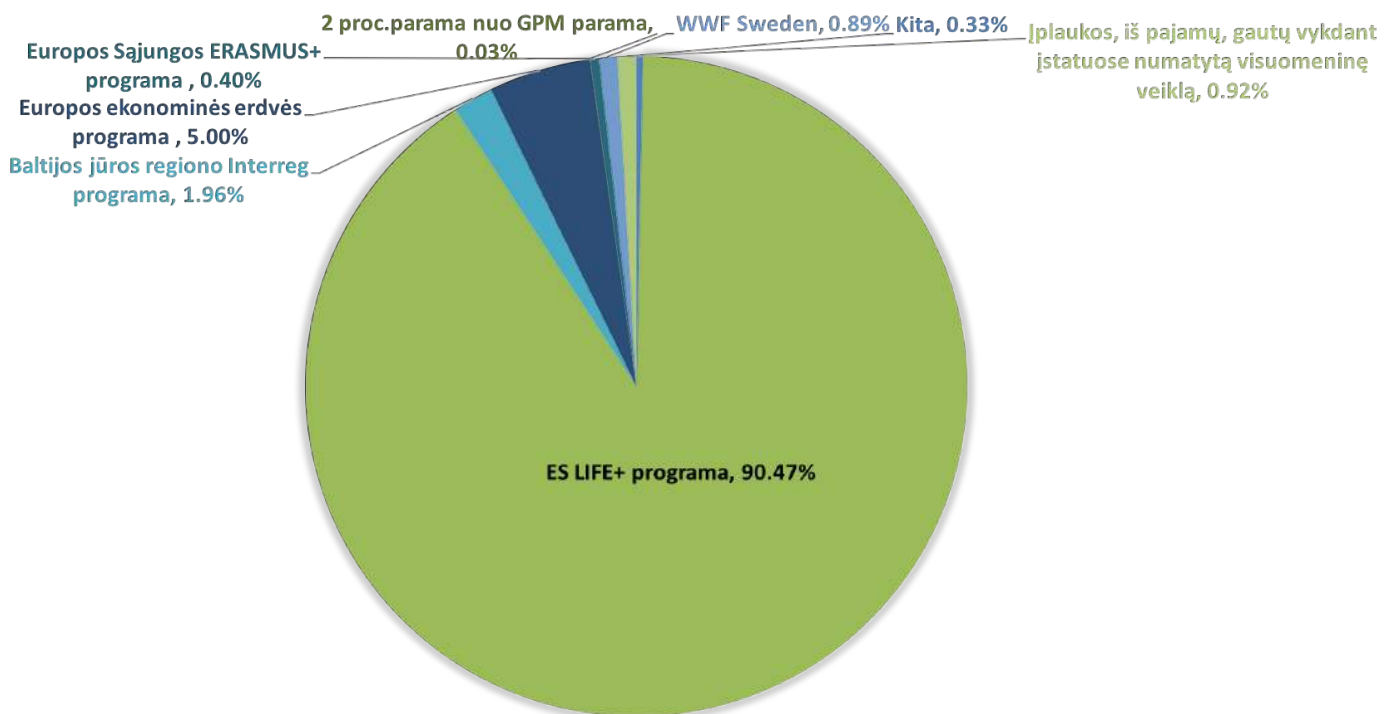
*** atkreipiame dėmesį, kad šiame stulpelyje (bendras biudžetas) rašomas bendras visų projekte dalyvaujančių partnerių biudžetas**

Finansinė ataskaita

Įstaiga 2017 metais gavo 1 630 283 eurų įplaukų*. Dalis gautų piniginių lėšų susiję su 2016 m. projektų vykdymo metu patirtų išlaidų kompensavimu, o kita - su 2017 m. patirtų išlaidų kompensavimu ir pajamomis, gautomis vykdant įstatuose numatytą visuomenei naudingą veiklą.

***Pastaba.** Pagal LR viešųjų įstaigų įstatymą veiklos ataskaitoje privalu nurodyti gautas lėšas, todėl ši suma nesutampa su finansinės atskaitomybės apyvarta, nes apyvarta skaičiuojama kaupiamuoju būdu.

Įplaukų pasiskirstymas pagal šaltinius

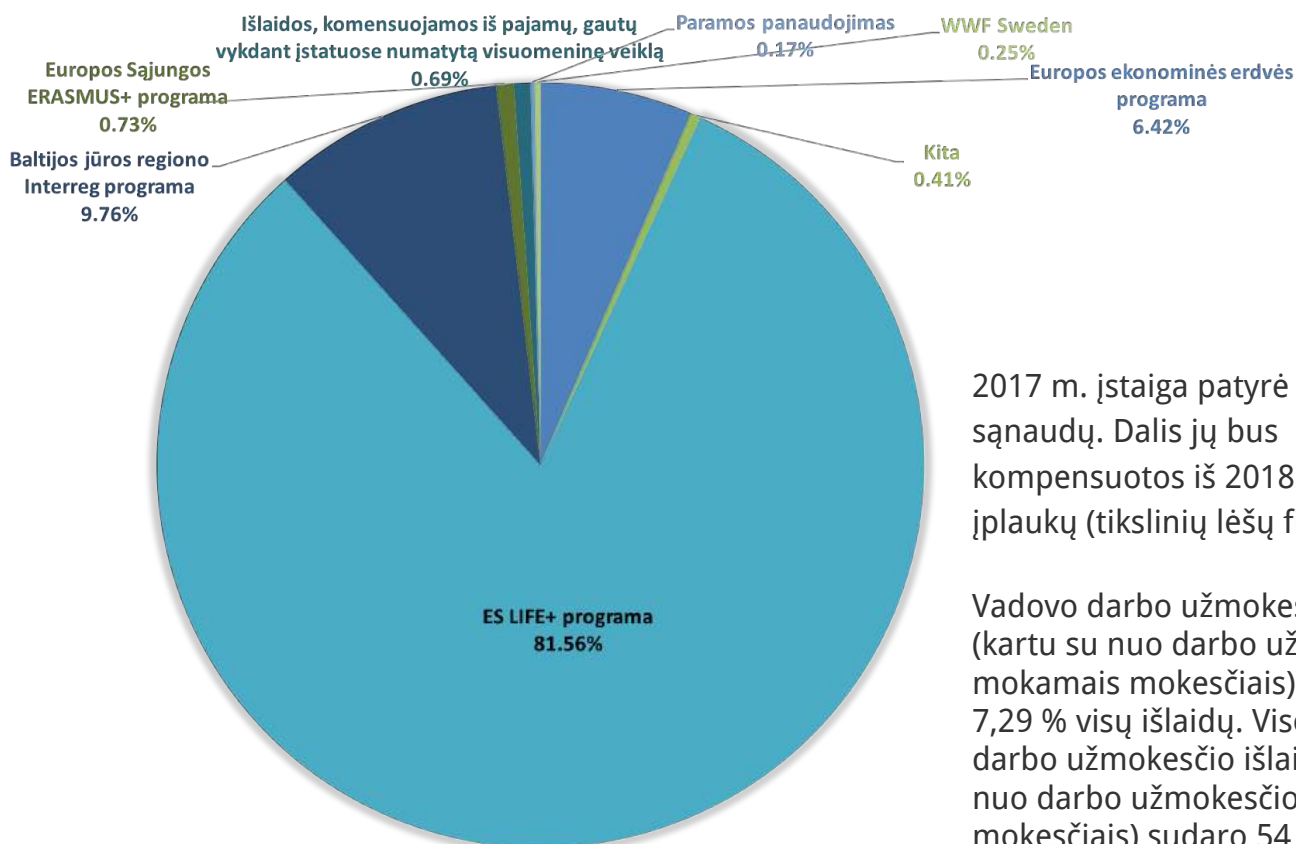

Grafike „Įplaukų pasiskirstymas pagal šaltinius“ išskirtose įplaukose, gautose iš ES LIFE programos, Europos ekonominės erdvės programos, taip pat yra įtrauktos bendrojo finansavimo lėšos, gautos iš Lietuvos Respublikos biudžeto. Lietuva yra įsipareigojusi prisidėti prie šių programų finansuojamų projektų įgyvendinimo. Tokių biudžeto lėšų 2017 m. iš viso gauta 498 996 eurų. Visose įstaigos įplaukose šios lėšos sudaro 30,6 %.

Dalis iš ES LIFE, Europos ekonominės erdvės programų ir WWF Sweden finansavimo gautų lėšų buvo perskirstyta tarp finansuojamų projektų partnerių, kur įstaigos dalis sudarė 58 %.

2017 m. gauta paramos iš 2 proc. nuo GPM - 417 eurai. **Ačiū!**

Išlaidos pagal šaltinius

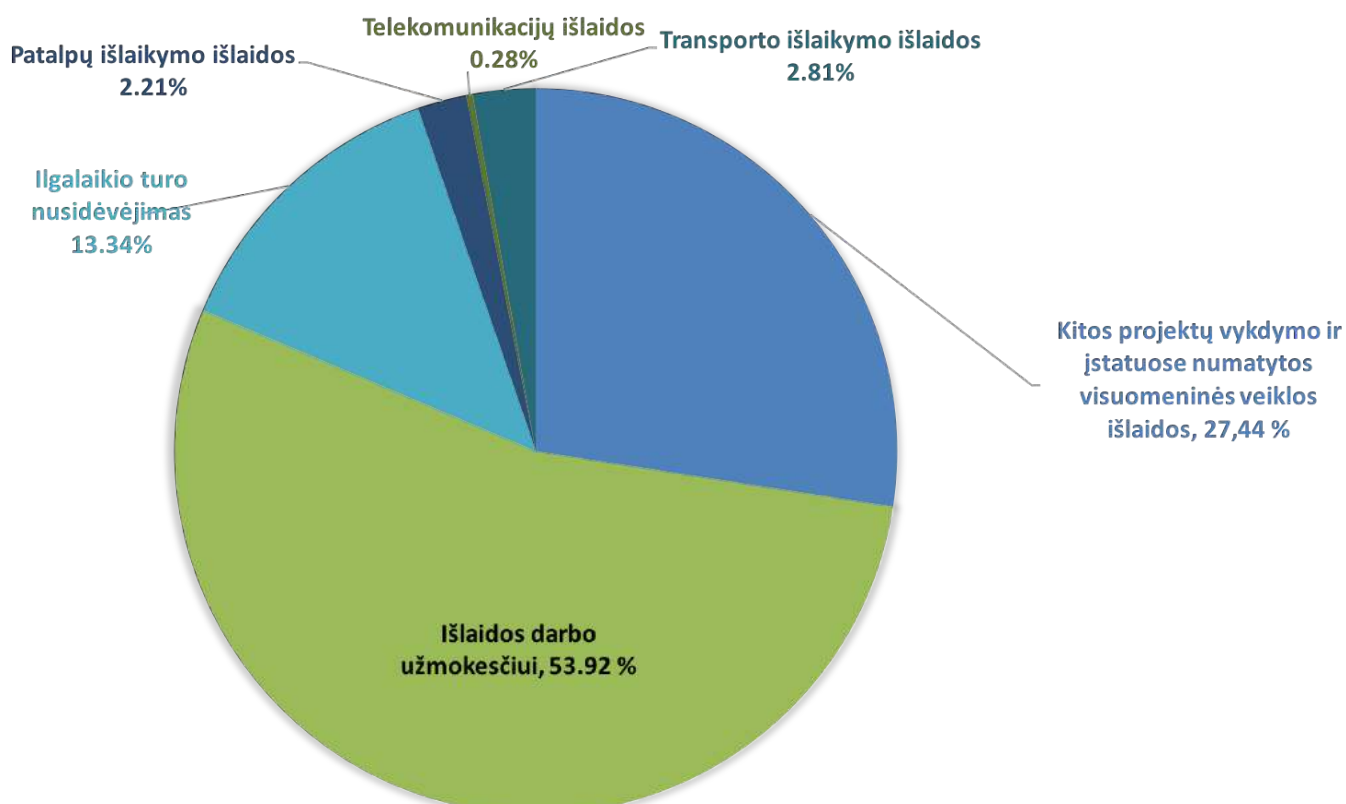
2017 m. įstaiga patyrė 547 786 eurų sąnaudų. Dalis jų bus kompensuotos iš 2018 m. gautinų įplaukų (tikslinių lėšų finansavimo).

Vadovo darbo užmokesčio dalis (kartu su nuo darbo užmokesčio mokamais mokesčiais) sudaro 7,29 % visų išlaidų. Visos įstaigos darbo užmokesčio išlaidos (kartu su nuo darbo užmokesčio mokamais mokesčiais) sudaro 54 % visų išlaidų.

Kaip ir ankstesniais metais, išmokų asmenims, susijusiems su įstaigos dalininkais, 2017 m. nebuvo.

Įstaigos valdymo išlaidos betarpiškai susijusios su įgyvendinamų projektų administravimo išlaidomis, todėl atskirai neišskiriamos.

Išlaidos pagal rūšį

Finansinė ataskaita

Darbuotojai ir dalininkai

Metų pradžioje įstaigoje dirbo 15 darbuotojų, trys iš jų – nepilnu etatu, 4 darbuotojos buvo išleistos motinystės atostogų. Metų pabaigoje dirbo 15 darbuotojų, penki iš jų - nepilnu etatu, 5 darbuotojos - motinystės atostogose.

2017 m. pradžioje vienas dalininkas iš įstaigos valdymo pasitraukė ir pilna apimtimi perleido savo turėtas teises, tad įstaigoje yra 3 dalininkai. Dalininkų įnašas sudaro 1 539 eurų. Dalininkams atitinkamai priklauso 97 %, 2% ir 1%, jie visi turi po vieną balso teisę (informacija apie viešųjų įstaigų dalininkus nuo šiol kaupiama ir VĮ Registrų centre).

Ilgalaikis turtas

2017 m. įstaiga įsigijo ilgalaikio turto už 168 900 eurų projektų „Pavojingų cheminių medžiagų pakeitimo įgyvendinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos mažose/vidutinėse ir pramonės įmonėse (LIFE FitForREACH)“ ir „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje (LIFEMagniDucatusAcrola)“ veikloms įgyvendinti:

Ilgalaikis turtas	Finansavimo programa	Vertė
Kompiuterinė technika ir projektorius		4,70%
Augalijos smulkintuvas (freza), vikšrai traktoriui	ES LIFE+ programa	61,75%
Ferma granuliavimo cecho įkūrimui		30,49%
Kompiuterinė technika		0,69%
Žemės sklypas granuliavimo cechui	Įstaigos lėšos	2,37%
VISO		100,00%

Valstybės parama ir mokėščiai

Tiek žiniasklaidoje, tiek įvairiuose Seimo ir kitų valstybinių institucijų komitetuose šiuo metu nemažai kalbama apie keletą mūsų įgyvendinamų ES projektų. Svarbu pastebėti, kad visi aptarinėjami projektai didžiąją dalimi (65-75 %) **finansuojami ES LIFE programos tiesiogiai**, t.y. lėšos nepereina per Lietuvos biudžetą, ir jų paskirti vienam ar kitam ūkio subjektui **Lietuvoje niekas neturi galių**. Valstybiniu finansavimu (25-35 % projekto biudžeto) Lietuva, kaip ir kitos ES šalys, skatina tokių gamtosauginių projektų rengimą ir remia projektus, laimėjusius europinį konkursą.

ES LIFE projektai – europinio konkurso nugalėtojai, akylai prižiūrimi Europos Komisijos atstovų

Mes lygiomis konkurencinėmis sąlygomis su kitais projektų pareiškėjais iš visos ES dalyvaujame LIFE programos konkursuose ES mastu. ES LIFE programos nepriklausomi ekspertai atrinka projektus finansavimui, atsižvelgdami į gamtosaugos temų aktualumą, siūlomus būdus šioms problemoms spręsti, jų novatoriškumą.

Projektus įgyvendiname tik laimėjimo atveju. Valstybinis finansavimas (bendrojo finansavimo lėšos iš Aplinkos ministerijos) gaunamas taip pat tik laimėjimo atveju.

Įprasta LIFE projektų rengimo yra tvarka tokia:

1. Rengiama projekto koncepcija, preliminarus biudžetas ir teikiama preliminarai paraiška Aplinkos ministerijai dėl valstybinio bendrojo finansavimo lėšų (25-35 % projekto biudžeto) europinio konkurso laimėjimo atveju.
2. Rengiama galutinė projekto paraiška su tiksliu biudžetu, nustatomos finansavimo sumos iš ES, Aplinkos ministerijos ir kitų šaltinių. Paraiška teikiama Europos Komisijai europiniam projektų konkursui.

Laimėjus europinį konkursą, pasirašomos sutartys, pervedami avansiniai mokėjimai ir projektas pradamas įgyvendinti.

Įgyvendinant projektus mus kasmet aplanko ES programos priežiūros institucijos atstovai, kurie vertina, ar veiklos vyksta pagal planą, ar nėra didelių nuokrypių nuo suplanuotų rodiklių, rizikos nepasiekti projekto rezultatų. Jie taip pat lanko projekto teritorijas, po vizito rengia ataskaitas ir informuoja Europos Komisiją. Visos projekto išlaidos audituojamos nepriklausomo audito.

Galutinės finansavimo sumos ir gaunami galutiniai mokėjimai patvirtinami tik sėkmingai įgyvendinus projektus. Projektų vykdytojai, neįgyvendinę projekto paraiškoje numatytų veiklų ir nepasiekę projekto rezultatų/rodiklių, arba sutaupe projekto lėšų, grąžina avansinius finansavimo mokėjimus tiek ES, tiek Aplinkos ministerijai.

Valstybės parama ir mokesčiai

Aplinkos ministerijos skiriamos lėšos grįžta į valstybės biudžetą mokesčių pavidalu

Pateikiame duomenis apie 2012-2017 m. gautą bendrąjį finansavimą iš Aplinkos ministerijos LIFE programos projektams įgyvendinti.

Metai	Gauta bendrojo finansavimo lėšų iš Aplinkos ministerijos LIFE programos projektų įgyvendinimui, eur
2012	232,294
2013	224,302
2014	136,779
2015	92,827
2016	245,422
2017	410,430

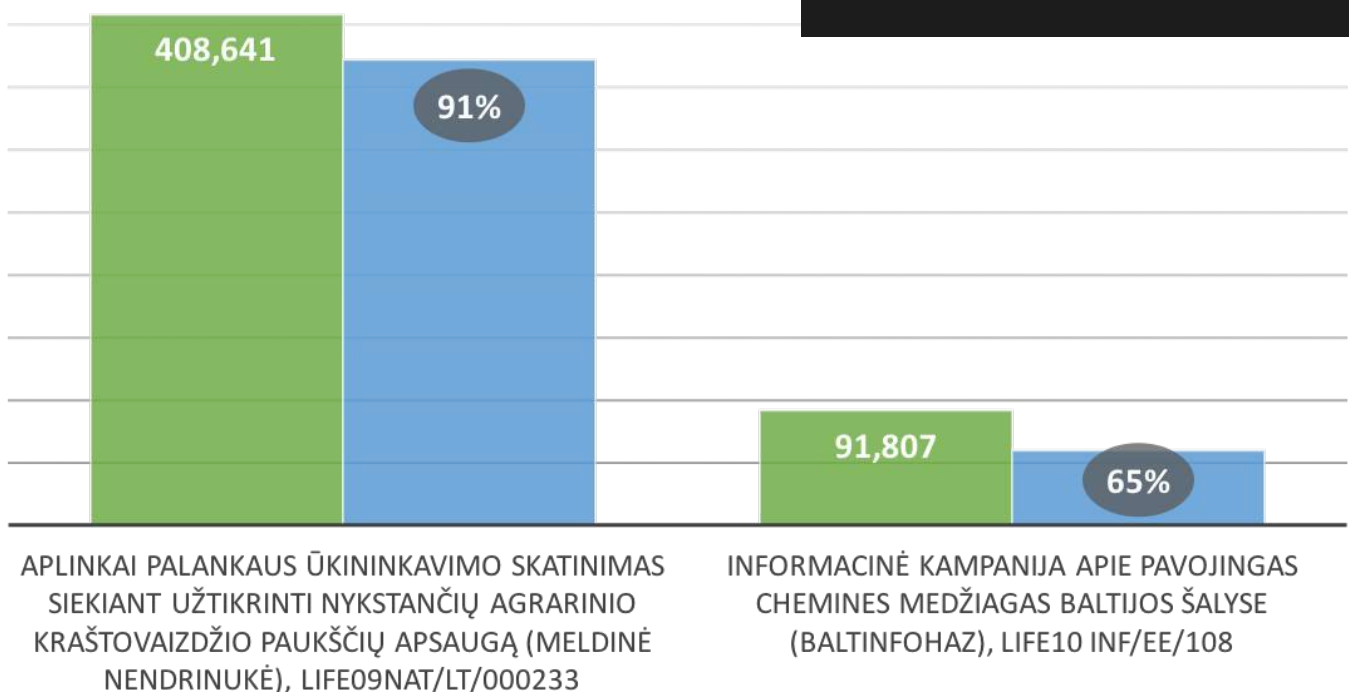
Bendrojo finansavimo lėšų gavimas iš Aplinkos ministerijos yra skiriamas pagal suplanuotą lėšų mokėjimo grafiką. Pirmieji mokėjimai būna didesni, jie panaudojami vėlesniais metais. 2012, 2013, 2016 ir 2017 metais buvo gauti projektų avansiniai mokėjimai. 2017 metų pabaigoje buvo gautas avansinis projekto „Meldinei nendrinukei tinkamų kertinių buveinių tinklo formavimas siekiant užtikrinti ilgalaikę jos apsaugą Lietuvoje“, LIFE15NAT/LT/001024 mokėjimas, kuris bus panaudojamas vėlesniais metais. Šį projektą laimėjome ES LIFE programos atrankoje dar gerokai prieš kolegai K. Navickui tampant Aplinkos ministru (paraiška pateikta 2015 m. spalį, apie laimėjimą Europos Komisija mums pranešė dar 2016 m. balandį, o K. Navickas ministru tapo tik 2016 m. gruodį), tad bendrojo finansavimo lėšų iš Aplinkos ministerijos skyrimas negali būti siejamas su buvusiu kolega K. Navicku ar jo užimamomis pareigomis.

Esame nepriklausomi

Įgyvendinant projektus, projektų lėšomis ne tik kuriamos darbo vietos, perkamos paslaugos ir prekės iš Lietuvos gamintojų, t.y. generuojamos pajamos kitiems ūkio subjektams, bet ir per projekto įgyvendinimo metu sumokamus mokesčius (socialinio draudimo, GPM ir PVM) **atgal į valstybės biudžetą gražinama** nemaža dalis valstybės skiriamo bendrojo finansavimo, kuriuo Aplinkos ministerija prisideda prie įgyvendinamų projektų.

Informatyvesniam gautų ir sugrįžusių lėšų iliustravimui, pateikiame 2-jų jau pasibaigusių LIFE programos projektų paskaičiavimus, kuriuose matyti, kokia dalis skirto bendrojo finansavimo iš Aplinkos ministerijos, grįžo mokesčių pavidalu (GPM, Soc. draudimo mokesčiai, PVM) atgal į valstybės biudžetą.

Svarbu paminėti, kad mūsų organizacija nėra asiguojama ar remiama jokių valstybės ar savivaldybių institucijų, esame nuo valstybės ir savivaldybių įstaigų nepriklausoma viešoji įstaiga, patys kuriame projektų idėjas ir prisiimame finansinę riziką. Buvusio kolegos K. Navicko tapimas Aplinkos ministru, niekaip nepakeičia mūsų veiklos, prioritetų ir projektų organizavimo / įgyvendinimo procedūrų - mes taip dirbame nuo 2003 metų! Natūralu, kad einant metams įgyjame vis daugiau patirties, dėl ko imamės didesnės apimties projektų įgyvendinimo.

■ Galutinė bendrojo finansavimo lėšų iš LR AM suma, eur

■ Mokesčių dalis, sugrįžusi į LR biudžetą, įgyvendinant šių projektų veiklas

Augi namė

jaunąją
Lietuvos

Didžiuojamės gerindami mūsų šalies demografinę padėtį!

Mūsų nedideliame 15 darbuotojų kolektyve 2017 metais:

Motinstės ar tėvystės
atostogų išėjo

3 kolegės (- os)

Sveikiname
tėvelius!

Motinstės atostogose
buvo

5 kolegės

Kolektyvo nariams
gimė

3 vaikai

Pa remk

Baltijos aplinkos forumo veiklą

Baltijos aplinkos forumas saugo gamtą žmonėms. Drauge tai daryti kur kas lengviau.

Daugelis mūsų iniciatyvų, saugančių gamtą bei skatinančių žmogaus asmeninę patirtį (įsibūvimą) joje, negalėtų gyvuoti be visuomenės paramos. Padėk mums palaikyti esamas ir įgyvendinti naujas idėjas.

Remdamas mūsų veiklą tu bent dalele prisidėsi prie šių veiklų:

- Veiklų, skatinančių žmogaus įsibūvimą (potyrių neskubant, pažįstant) gamtoje. Tokių veiklų pavyzdys – festivaliai gamtoje „Vidur girių“, „Vidur vandenu“, gamtos lobių trasos ir pan.
- Padėsi saugoti globaliai nykstančią meldinę nendrinukę.
- Prisidėsi prie visuomenės informavimo apie pavojingas medžiagas kasdieniauose produktuose.
- Prisidėsi prie naujų leidinių apie gamtą gimimo.

REMTI

Gali remti ir konkrečią tave dominančią veiklą.

Padėk mums žengti
pirmyn!

Skirk 2 proc paramą

2017 m. iš 2 proc. nuo GPM gavome 417 eurų paramos. Juos skyrėme savanoriškoms iniciatyvoms įgyvendinti, Dvarčionių pievos šienavimui.

2018 m. šią paramą skirsime festivaliams gamtoje, skatinantiems žmonių įsibūvimą gamtoje.

* * *

BEF komanda:

Dir bame, kad būtume laimingi

Akimirkos iš kolektyvo gyvenimo

Gamta ir kolektyvo draugija džiaugėmės grybaudami Musteikoje

Akimirkos iš kolektyvo gyvenimo

Kolektyvą papildė driežas Ilčius

O Barsa ir toliau kūrė pozityvią atmosferą

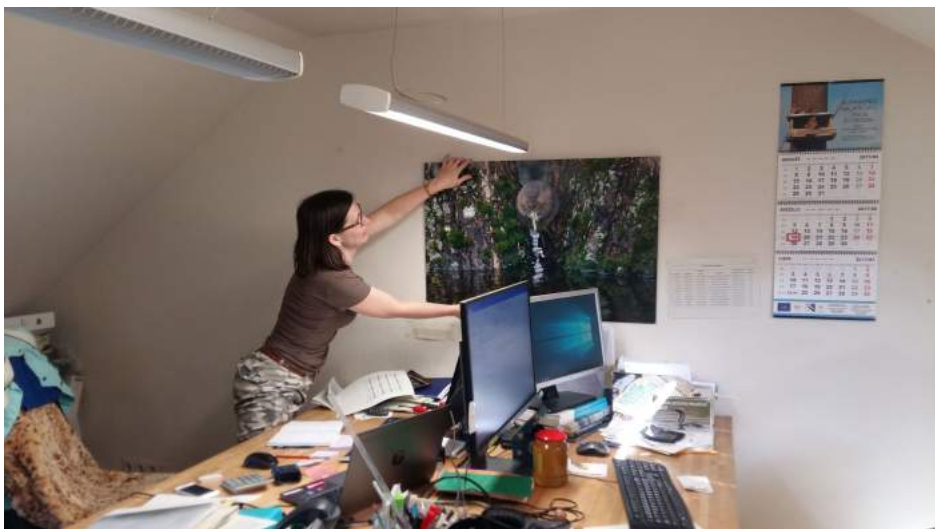
Pelkės dieną pažymėjome talka Veisiejų regioniniame parke

Pietų metu džiaugėmės Užupio gamta, rudens gėrybėmis ir minėjome kolegų gimtadienius

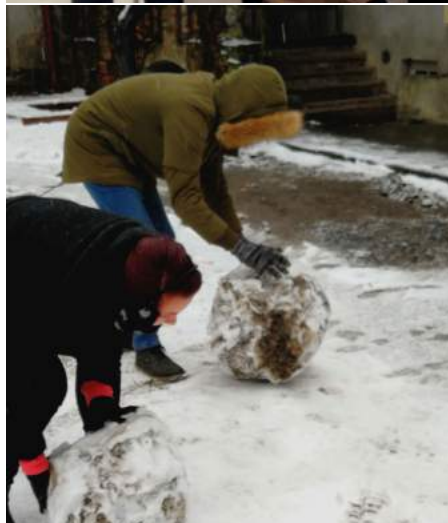
Akimirkos iš kolektyvo gyvenimo

Tvarkėmės ir biurą puošėme nuostabiomis Žymanto nuotraukomis

Džiaugėmės žiema ir tęsėme kraujo donorystės tradiciją

Kalēdas paminējome gamindami pyragēlius su kopūstais ir žaisdami stalo žaidimus

Saugome gamtą drauge su žmogumi!

Baltijos aplinkos forumas, www.bef.lt, 2018

Bendraukime

8 5 213 8155

info@bef.lt

www.bef.lt

youtube.com/Baltijosaplinkosforumas/

facebook.com/BEFLithuania/